

Henrika Prosniakova Virginija Stumbrienė

Mano ir tavo šalis LIETUVA

Antra knyga

Lietuvių kalbos vadovėlis ir pratybų sąsiuvinis
11–14 metų mokiniams, pradedantiems mokytis
lietuvių kalbos

Mano ir tavo šalis
LIETUVA

Antra knyga

Henrika Prosniakova Virginija Stumbrienė

Mano ir tavo šalis LIETUVA

Antra knyga

Lietuvių kalbos vadovėlis ir pratybų sąsiuvinis
11–14 metų mokiniams, pradedantiems mokytis
lietuvių kalbos

UDK 808.82(075)

Pr-156

Leidiny s parengtas ir išeistas vykdamant 2006 metų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos darbo plane numatytos Valstybės švietimo strategijos įgyvendinimo programos priemonę „Įgyvendinti migruojančių šeimų vaikų ugdymo planą“

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos rekomenduota 2007 09 27 Nr. K-20

Vadovėlis atitinka kalbos taisyklingumo reikalavimus

(c) Henrika Prosnikova, 2007
(c) Virginija Stumbrienė, 2007
(c) UAB „Dizi“, 2007
(c) UAB „72 sprendimai“, 2007

ISBN 978-9955-802-00-6

Turinys

Pratarmė / 7

Aštuntas skyrius. **Nėra blogo oro / 8**

Šiame skyriuje išmoksite / 9

Pokalbiai / 10

Žodynas / 16

Gramatika / 23

Pratimai ir užduotys / 28

Klausymas / 48

Skaitymas / 50

Devintas skyrius. **Ką veikiame savaitgalį / 56**

Šiame skyriuje išmoksite / 57

Pokalbiai / 58

Žodynas / 64

Gramatika / 70

Pratimai ir užduotys / 74

Klausymas / 90

Skaitymas / 92

Dešimtas skyrius. **Atostogauti – smagu! / 96**

Šiame skyriuje išmoksite / 97

Pokalbiai / 98

Žodynas / 104

Gramatika / 109

Pratimai ir užduotys / 111

Klausymas / 131

Skaitymas / 133

Nuotraukų autoriai / 139

Pratarmė

Mieli bičiuliai,

Mokytis lietuvių kalbos jus kviečia lietuvių kalbos vadovėlio ir pratybų sąsiuvinio „Mano ir tavo šalis Lietuva“ antroji knyga. Šis vadovėlis skiriamas užsieniečių, atvykusių į Lietuvą, 11–14 metų vaikams, kurie mokosi lietuvių kalbos išlyginamosiose klasėse, išlyginamosiose mobiliose grupėse arba pagal individualų planą Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklose, ir tokio paties amžiaus užsienio lituanistinių mokyklų mokiniams.

Antra vadovėlio ir pratybų sąsiuvinio knyga, kurią sudaro trys skyriai, padės tobulinti jūsų jau turimus lietuvių kalbos įgūdžius ir įgyti naujų.

Knygoje pateikiama dažniausiai vartojamų žodžių, jų formų pavyzdžių, nemažai įvairių pratimų ir užduočių. Žinoma, nebūtina jų visų atlikti. Mokytojo padedami pasirinksite tinkamus pagal savo kalbos mokėjimo lygį. Knygoje taip pat pateikiama gramatikos taisyklių, specialių pratybų, įvirtinančių taisyklingą gramatinių formų vartojimą. Tačiau vadovėlyje neapsiribojama tik žodyno turtinimo pratybomis bei gramatikos mokymu. Kiekviename vadovėlio skyriuje rasite klausymo, skaitymo, rašymo ir kalbėjimo užduočių. Jos padės lavinti jūsų lietuvių kalbos įgūdžius ir geriau pažinti Lietuvą. Vadovėlio medžiaga pateikiama taip, kad susipažintumėte su Lietuvos kraštovaizdžiu, gamta, miesto ir kaimo žmonių gyvenimu, kultūros tradicijomis, jaunimo pomėgiais ir pan.

Stengėmės, kad mokytis lietuvių kalbos jums būtų įdomu ir nesudėtinga. Todėl vadovėlyje nemažai vaizdinės informacijos: lentelių, piešinių, nuotraukų, straipsnių iš jaunimo žurnalų, įvairių skelbimų, kvietimų ir pan. Pokalbiai, klausomi ir kai kurie skaitomi tekstai – eilėraščiai, dainos, sakmės, padavimai – yra įrašyti į kompaktinę plokštelę, kuri yra mokomosios knygos dalis.

Tad linkime sėkmės ir džiaugsmo mokantis lietuvių kalbos ir pažįstant mūsų ir jūsų šalį – Lietuvą.

Autorės

Nėra blogo oro

Kaip nusipirkti drabužį, batus, papuošalą

Kiek kainuoja?
 Ar yra mano dydžio striukių?
 Ar yra kitokios spalvos marškinėlių?
 Gal galėčiau pasimatuoti?
 Kur pasimatuoti?
 Ar man tinka?
 Prašom parodyti tą šaliką.
 Ar šie marškinėliai medvilniniai?

Kaip pagirti, kaip atsakyti kitam pagyrus

– Tau labai tinka ši kepurė!
 – Ačiū.
 – Tu skoningai rengiesi!
 – Ačiū.
 – Kokia graži tavo nauja šukuosena!
 – Ačiū!

Kaip pasiskųsti negalavimais, kaip pasiteirauti apie kito sveikatą

Man skauda galvą.
 Labai skauda gerklę.
 Galva sukasi.
 Susilaužiau koją.
 Ar tau skauda galvą?
 Ar turi temperatūros?
 Kaip jautiesi? / Kaip jaučiatės?
 Ar tau jau geriau?
 Ar jau pasveikai?

Kaip apgailestauti kitam sunegalavus

– Susirgau. Rytoj neateisiu į mokyklą.
 – Kaip gaila!

Kaip nusipirkti vaistų

Prašom duoti vaistų nuo galvos skausmo.
 Ar turite vaistų nuo gripo?

Kaip palinkėti pasveikti, kaip atsakyti kitam palinkėjus pasveikti

– Sveik! / Sveikite!
 – Ačiū.
 – Greičiau pasveikite!
 – Ačiū.

Kaip patarti kitam asmeniui susirgus

Geriau pagulėk.
 Pasimatuok temperatūrą.
 Nueik pas gydytoją.
 Išgerk vaistažolių arbatos.

Kaip susirgus paklausti patarimo

Labai skauda galvą. Ką daryti?
 Man gelia dantį. Kur galėčiau kreiptis?

Kaip pakalbėti apie orą

Šiandien šalta.
 Kaip karšta!
 Šiandien dvidešimt laipsnių šilumos.

Kaip pasiteirauti apie orą

Koks oras bus rytoj?
 Ar šiandien šalta?
 Ar sekmadienį bus šilčiau?
 Ar rytoj lis lietus?

1 POKALBIS

1. Pažiūrėkite į paveikslėlius. Paklauskite pokalbio du kartus ir pažymėkite, kuri uniforma yra Eglės, o kuri – Martynos.

A

B

C

Eglės	
Martynos	

2. Atsakykite į klausimus.

1. Ar jūsų mokykloje reikia dėvėti uniformą? Kokia ji?
2. Kokius drabužius patogiausia dėvėti mokykloje?

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Martyna: Kokia graži tavo uniforma, Egle! Tau labai tinka. Žydri marškinėliai, rusvas švarkelis ir rusvas sijonas...

Eglė: Ačiū, Martyna, gal ir graži, bet nepatogi: sijonas labai siauras, švarkelis per trumpas, rankovės per siauros.

Martyna: Tu teisi, Egle, uniformas dėvime kasdien, jos turi būti patogios. Mūsų mokyklos mokinių uniformos tikrai patogios, bet bjaurių spalvų. Tamsiai pilki švarkeliai ir sijonukai, o marškinėliai geltoni! Kam gali patikti toks spalvų derinys?

Eglė: Geltona ir pilka – tikrai turėtų būti negražu, Martyna! Mūsų mokyklos moksleivės norėjo žydrų marškinėlių. O man žydra spalva labiausiai netinka. Dar turime ir baltus marškinėlius su gimnazijos emblema. Juos dėvime per šventes. Tie marškinėliai tikrai labai gražūs!

2 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio du kartus ir pabaikite rašyti sakinius.

1. Kalbasi klientė ir
2. Mergina prašo
3. Merginai patinka

2. Atsakykite į klausimus.

1. Kurioje kirpykloje kerpatės?
2. Kokias šukuosenas mėgsta jūsų draugai?

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Kirpėja: Laba diena. Prašom sėstis.

Mergina: Laba diena.

Kirpėja: Kaip norėtumėte kirptis?

Mergina: Kirpčiukus patrumpinkite. O čia – prie ausų – tik truputį pakirpkite.

Kirpėja: Gerai.

Kirpėja: Ar gerai? O gal dar šiek tiek pakirpti?

Mergina: Čia prašom pakirpti dar trumpiau.

Kirpėja: Ar dabar gerai?

Mergina: Taip, labai gerai. Esu labai patenkinta. Kiek turiu mokėti?

Kirpėja: Už kirpimą – dvidešimt penkis litus. Prašom mokėti į kasą.

Mergina: Ačiū, kad taip gražiai nukirpote. Sudie.

Kirpėja: Prašom. Ateikite ir kitą kartą. Sudie.

3 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio du kartus ir atsakykite į klausimus.

1. Kurių mokinių nėra klasėje?
2. Kas atsitiko Romanui?
3. Kuo susirgo Kristina?
4. Kiek laiko Romanas negalės eiti į mokyklą?
5. Kurių mokinių šiandien nėra jūsų klasėje?
6. Kodėl šiandien nėra jūsų klasės draugų?

2. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Mokytojas: Ko šiandien nėra klasėje?

Ona: Romano ir Kristinos.

Mokytojas: Kas jiems atsitiko? Serga?

Ona: Romanas susilaužė koją. Mėnesį tikrai nebus mokykloje. O Kristina susirgo gripu.

Mokytojas: Kaip gaila!

4 POKALBIS**1. Paklauskite pokalbio du kartus ir atsakykite į klausimus.**

1. Apie ką kalbasi Paulius ir Linas?
2. Kaip jaučiasi Linas?
3. Kada Linas eis į mokyklą?
4. Kai suserga jūsų draugai, ar jūs einate jų aplankyti?

2. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Paulius: Sveikas, Linai. Kaip jautiesi?

Linai: Šiek tiek geriau, Pauliau. Vakar jau buvau trumpam atsikėlęs. Pavaikščiojau truputį, bet tuoj vėl atsiguliau, nes galvą pradėjo skaudėti.

Paulius: Draugai ir mokytojai siunčia tau linkėjimų, Linai, ir prašė paklausti, kada ateisi į mokyklą. Ką pasakyti?

Linai: Gydytojas sakė, kad į mokyklą galėsiu eiti ne anksčiau kaip po savaitės. Padėkok visiems už linkėjimus. Pasakyk, kad visų pasiilgau.

Paulius: Sveik! Sudie.

Linai: Ačiū. Sudie.

Du kartus paklauskite trijų pokalbių (5, 6 ir 7). Pažymėkite, kuriam pokalbiui tinka kuris paveikslėlis.

A**B****C**

5 pokalbis

6 pokalbis

7 pokalbis

5 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio du kartus ir atsakykite į klausimus.

1. Apie ką kalbasi merginos?
2. Kaip pasikeitė oras?
3. Kokia oro temperatūra?
4. Kodėl Henrika nenori būti lauke?
5. Ar jums patinka žiema?

2. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Olga: Ryta buvo taip šilta, Henrika, o dabar atšalo.
- Henrika: Brrr... Tikrai šalta, nors šalčio nedaug – tik du laipsniai.
- Olga: Šalta, nes vėjas pakilo.
- Henrika: Nemalonu vaikščioti. Einame namo, Olga. Nenoriu persišaldyti ir susirgti.

6 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio du kartus ir atsakykite į klausimus.

1. Apie ką kalbasi Giedrė ir Irma?
2. Kokį pranešė orą?
3. Ko bijo Giedrė?
4. Koks oras nepatinka jums?

2. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Giedrė: Irma, gal žinai, koks oras bus rytoj?
- Irma: Pranešė trumpalaikį lietų.
- Giedrė: Tai gal nevažiuojame prie ežero? Sušlapsime, susirgsime...
- Irma: Važiuojame, Giedre. Vasaros lietus nebaisus. Mes ne cukrinės – neištirpsime.

7 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio du kartus ir atsakykite į klausimus.

1. Kas patinka merginoms?
2. Į ką panašūs debesys?
3. Ar jums patinka vaivorykštė? Kada ji atsiranda?

2. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Rimantė: Pažiūrėk, Ticijana, kokia didelė ir ryški vaivorykštė virš miško!

Ticijana: Tikrai, nuostabi, Rimantė! O debesys kokie gražūs! Visokiausių formų... Pažiūrėk, ten – dramblys, ten – mergina... O kas ten?

Rimantė: Ten kažkoks paukštis...

Ticijana: Tikrai – paukštis... Galėčiau valandų valandas žiūrėti į debesis. Mūsų šalyje dangus ne toks gražus.

8 POKALBIS**1. Paklauskite pokalbio du kartus ir pažymėkite, kuris atsakymas teisingas, kuris – neteisingas.**

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Kaisai vasarą Lietuvoje karšta.	✓	
2. Vasarą Lietuvoje gali būti labai įvairūs orai.		
3. Suomijoje spalį yra šiltas mėnuo.		
4. Lietuvoje kartais sninga net gegužės pradžioje.		

2. Atsakykite į klausimus.

1. Kokios vasaros ir žiemos jūsų šalyse?
2. Ar jums patinka Lietuvos orai? Kodėl?

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

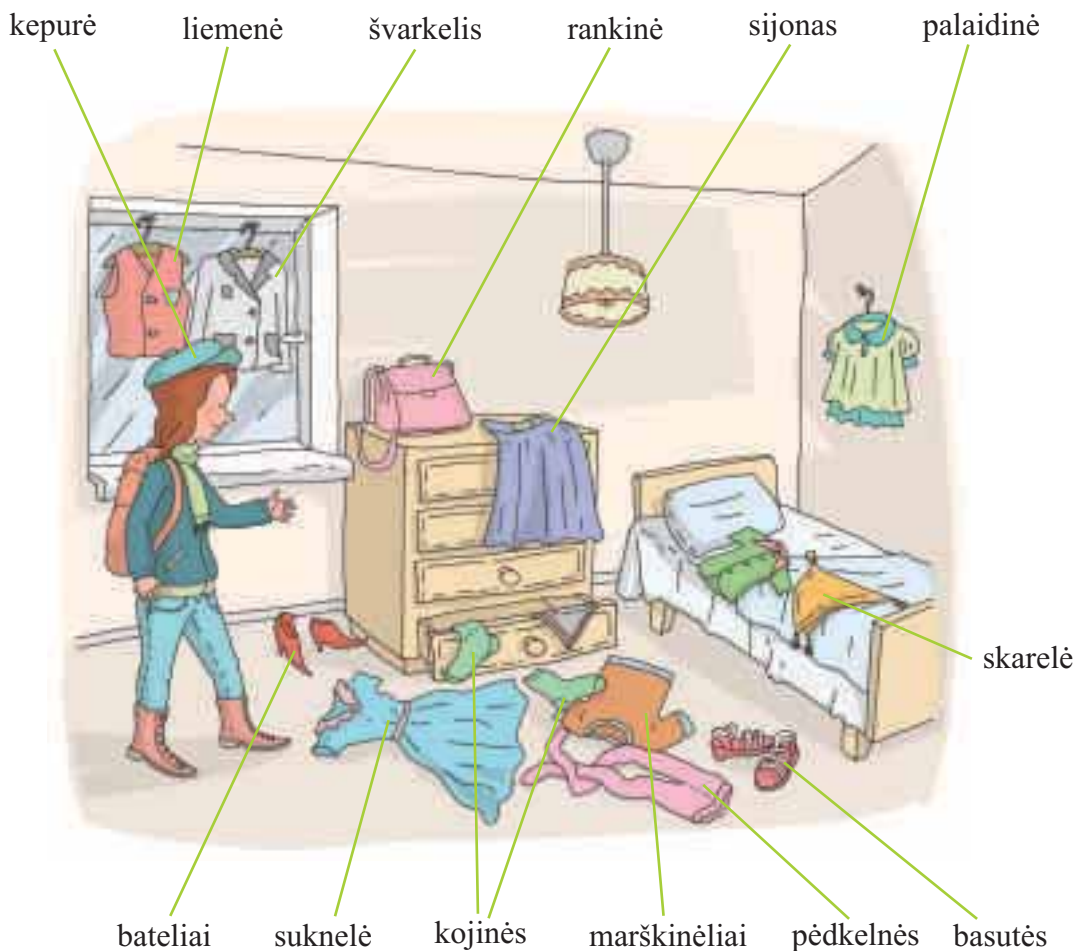
- Kaisa:** Suomijoje vasarą nebūna karščių. Šilčiausią dieną – dvidešimt penki laipsniai šilumos. O pas jus, Viktorija, labai karšta... Nėra kuo kvėpuoti!
- Viktorija:** Ši vasara, Kaisa, Lietuvoje tikrai karšta – kasdien trisdešimt laipsnių karščio ir nė lašo lietaus visą mėnesį. O kartais visą liepą lyja ir būna tik penkiolika laipsnių šilumos.
- Kaisa:** O koks Lietuvoje ruduo?
- Viktorija:** Ruduo Lietuvoje labai gražus, Kaisa, nors kartais ir lietingas. Maloniausias metas yra bobų vasara – kelios šiltos dienos dažniausiai spalio pradžioje.
- Kaisa:** Pas mus, Suomijoje, spalio mėnesį jau yra sniego. Žiemos šaltos, ilgos ir tamsios. O pas jus, Viktorija, kokios žiemos?
- Viktorija:** Lietuvoje dažnai pasninga lapkričio pradžioje. Ir iki balandžio pabaigos dar būna sniego. Kartais net pirmomis gegužės dienomis dar pasninga. Tačiau gerai atsimenu vieną vasario dvidešimt devintąją, kai iš miško parsinešėme žibuoklių. Kartais sausį būna trisdešimt laipsnių šalčio, o kartais – keletas laipsnių šilumos.

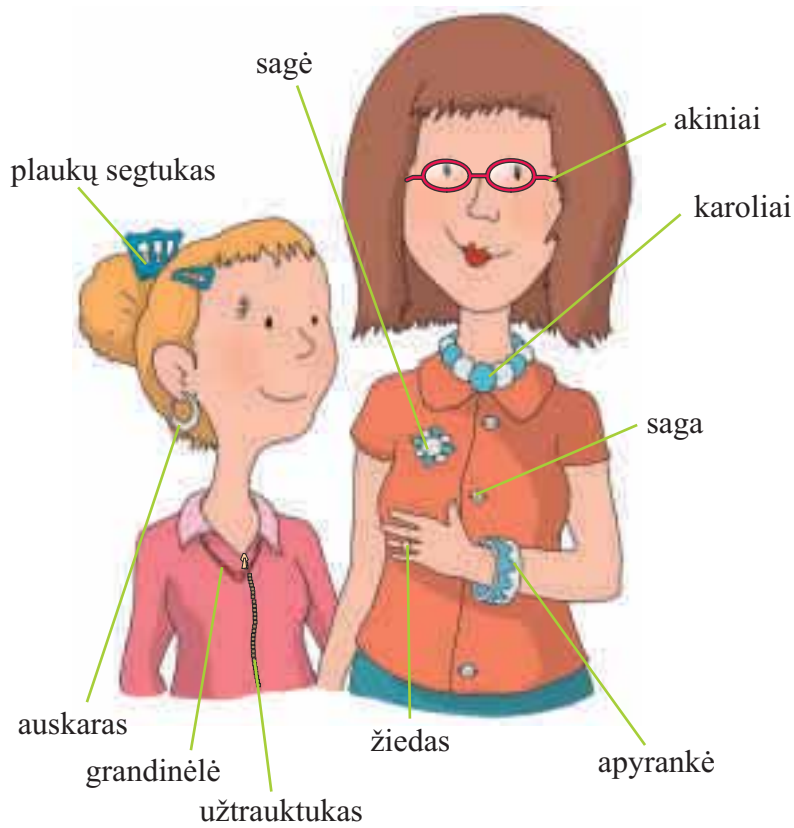
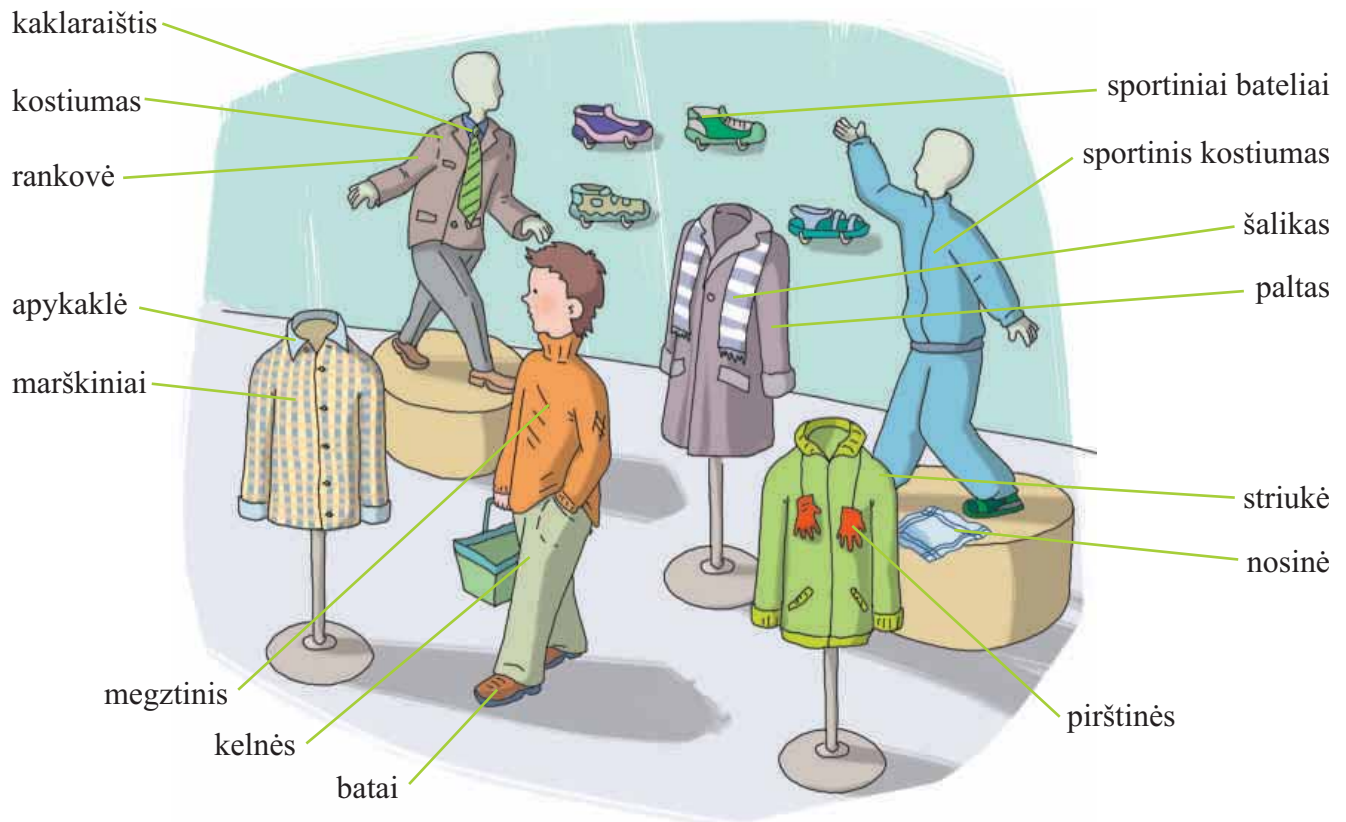

DRABUŽIAI, AVALYNĖ, PAPUOŠALAI

dėvėti, dėvi, dėvėjo **ką?, kuo?**
 vilkėti, vilki, vilkėjo **ką?, kuo?**
 rengtis, rengiasi, rengėsi **ką?, kuo?**
 apsirengti, apsirengia, apsirengė **ką?, kuo?**
 nusirengti, nusirengia, nusirengė **ką?**
 puošti, puošia, puošė **ką?**
 puoštis, puošiasi, puošėsi **kuo?**
 autis, aunasi, avėsi **ką?, kuo?**
 apsiauti, apsiauna, apsiavė **ką?, kuo?**
 nusiauti, nusiauna, nusiavė **ką?**

yra apsirengęs, yra apsirengusi **ką?, kuo?**
 matuotis, matuojasi, matavosi **ką?**
 parodyti, parodo, parodė **ką?**
 tiktį, tinka, tiko **kas?, kam?**
 patarti, pataria, patarė
 dydis
koks?
 madingas
 senamadiškas, nemadingas

įsiverti, įsiveria, įsivėrė **ka?** auskarus
 dažytis, dažosi, dažėsi **ka?** plaukus

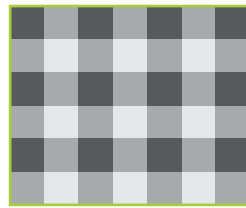
sidabras → sidabrinis
 auksas → auksinis
 gintaras → gintarinis
 medis → medinis

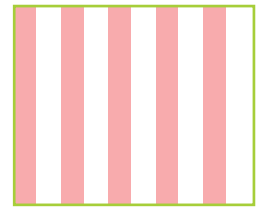
vienspalvis

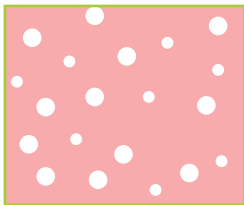
margas

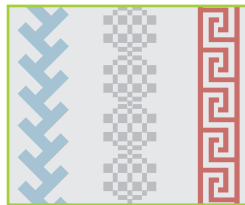
languotas

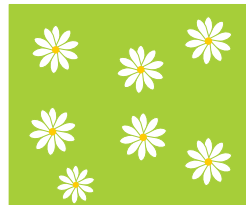
dryžuotas

taškuotas

raštuotas

gėlėtas

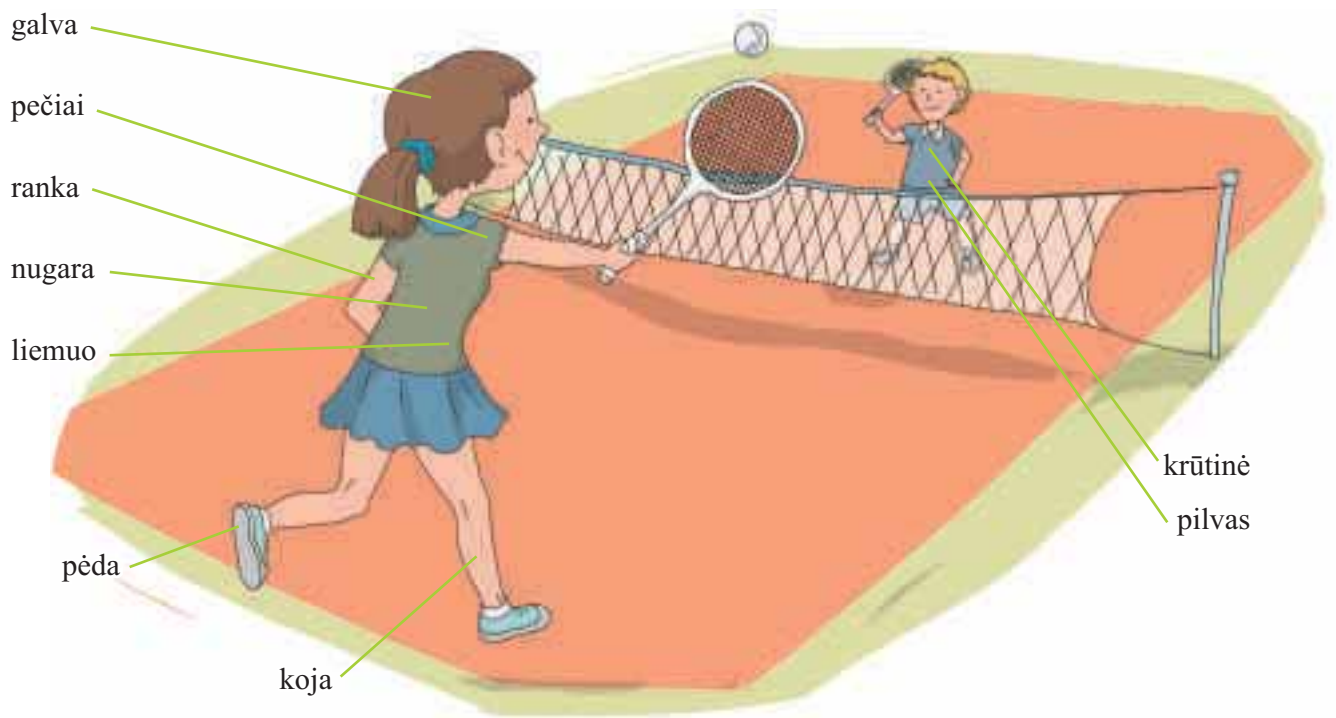
ryškus

Iš ko pagaminta?

medžiaga (audinys)
 vilna → vilnonis
 medvilnė → medvilninis
 šilkas → šilkinis

sintetika → sintetinis
 oda → odinis
 kailis → kailinis

KŪNO DALYS, IŠVAIZDA

figūra lieknas stambus grakštus ūgis svoris

veidas apvalus
 strazdanotas

banguoti
 tiesūs
plaukai garbanoti
 tankūs
 dažyti
 kasos

plikas žilas

šampūnas šukos
 šepetys

antakiai
 platūs
 siauri
 tankūs

blakstienos
 tankios
 retos
 riestos

akys mėlynos
 rudos
 žalios
 juodos

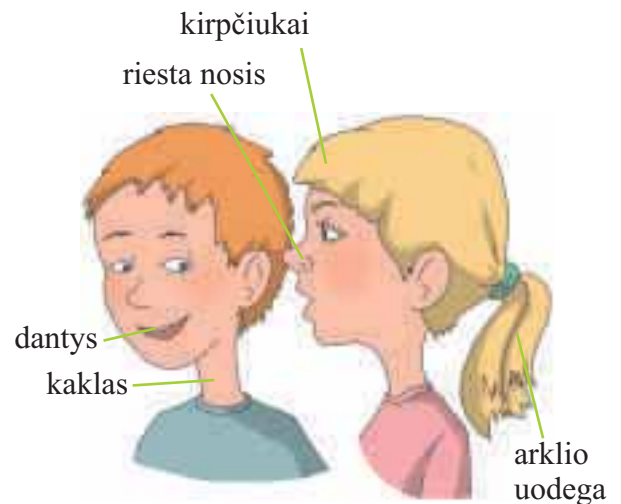
lūpos storos
 plonos

nosis kumpa
 tiesi

didelės
ausys mažos
 atlėpusios

ilgi
ūsai riesti

barzda tanki
 ilga

ORAS

pumpuras
sprogti, sprogsta, sprogo
žiedas

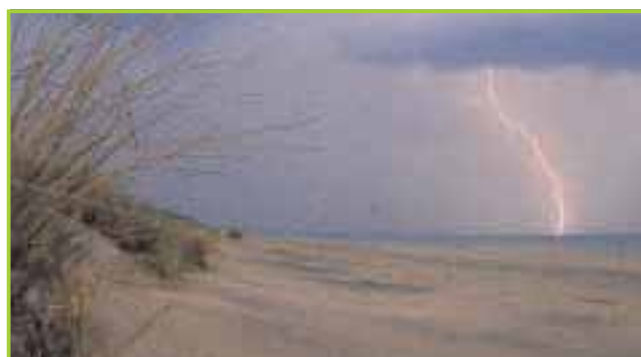

vaivorykštė
debesis
debesuotas
pragiedruliai

saulė
saulėtas

šviesti, šviečia, švietė
giedras
sausas

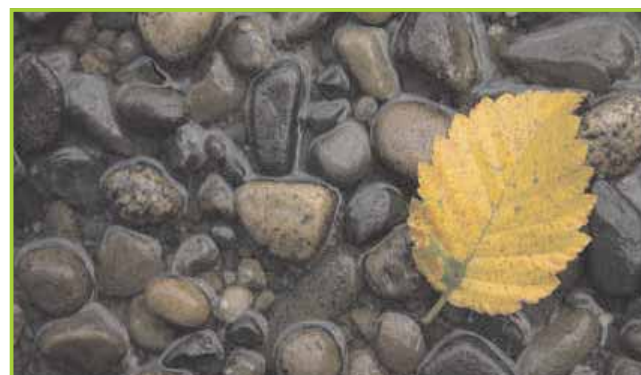

žaibas
perkūnija

audra
vėjas

pūsti, pučia, pūtė
vėjuotas

lietus
lyti, lyja, lijo
lietingas
drėgnas
šlapias

šlapdriba
rūkas
kristi, krenta, krito
lapas
bala

snigti, sninga, snigo
sniegas
pūga

pusnis
ledas
slidus

termometras
laipsniai
karštis
krituliai

šiluma (pius)
šaltis (minus)
atšilti, atšyla, atšilo
atšalti, atšąla, atšalo

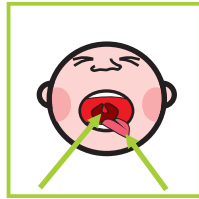

SVEIKATA

organai

širdis

gerklė liežuvis

oda

kraujas

vaistai

vaistai nuo galvos skausmo

gerti **ką?** vaistus

leisti, leidžia, leido **ką?** vaistus

virtoti, vartoja, vartojo **ką?**

gydytojai

Akių ligų gydytojas

Ausų, nosies ir gerklės gydytojas

Nervų ligų gydytojas

Odos ligų gydytojas

Dantų gydytojas

Chirurgas

Psichiatras

vaistų formos

tabletės

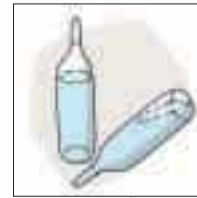
lašai

mikstūra

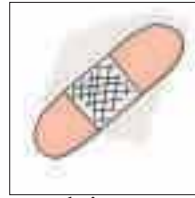
tepalas

ampulės

tvarstis

pleistras

skiepai
skiepai nuo gripo

užsirašyti pas gydytoją

slaugytoja

tikrinti, tikrina, tikrino **ką?**

daryti, daro, darė **ką?** tyrimus,
rentgeno nuotrauką

ligoninė, poliklinika

primamasis, registratūra

sveikatos pažyma

receptas

palata

gultis, gulasi, gulėsi į ligoninę

guldyti, guldo, guldė į ligoninę

gulėti, guli, gulėjo ligoninėje

tyrimai

tirti, tiria, tyrė **ką?**

operacija

operuoti, operuoja, operavo **ką?**

ligonis, ligos

sloga

kosulys

gripas

plaučių, akių, ausų, odos uždegimas

žaisda

skausmas

sirgti, serga, sirgo **kuo?**

skiepyti, skiepija, skiepijo **ką?, nuo ko?**

skaudėti, skauda, skaudėjo **kam?, ką?**

persišaldyti, persišaldo, persišaldė

užsikrėsti, užsikrečia, užsikrėtė **kuo?**

kosėti, kosėja, kosėjo

sloguoti, sloguoja, slogavo

susilaužyti, susilaužo, susilaužė **ką?**

lūžti, lūžta, lūžo

susižeisti, susižeidžia, susižeidė **ką?**

griūti, griūva, griuvo

užsigauti, užsigauna, užsigavo **ką?**

lankyti, lanko, lankė **ką?**

linkėti, linki, linkėjo **ko?, kam?**

sveikti, sveiksta, sveiko

susilaužė koją

kosėja

1. Sangražiniai veiksmažodžiai.

kelia**keliasi****rengia****rengiasi**kelti, kelia, kėlė **ką?**prausti, prausia, prausė **ką?**maudyti, maudo, maudė **ką?**šluostyti, šluosto, šluostė **ką?**rengti, rengia, rengė **ką?**auti, auna, avė **ką?**šukuoti, šukuoja, šukavo **ką?**skusti, skuta, skuto **ką?**dažyti, dažo, dažė **ką?**mokyti, moko, mokė **ką?**grūdinti, grūdina, grūdino **ką?**mankštinti, mankština, mankštino **ką?**jausti, jaučia, jautė **ką?**

keltis, keliasi, kėlėsi

praustis, prausiasi, prausėsi

maudytis, maudosi, maudėsi

šluostytis, šluostosi, šluostėsi **ką?**rengtis, rengiasi, rengėsi **ką?**autis, aunasi, avėsi **ką?**šukuotis, šukuojasi, šukavosi **ką?**skustis, skutasi, skutosi **ką?**dažytis, dažosi, dažėsi **ką?**mokytis, mokosi, mokėsi **ko?, ką?**

grūdintis, grūdinasi, grūdinosi

mankštintis, mankštinasi, mankštinosi

jaustis, jaučiasi, jautėsi

kalba**kalbasi**

kalbėti, kalba, kalbėjo

bučiuoti, bučiuoja, bučiavo **ką?**

kalbėtis, kalbasi, kalbėjosi

bučiuotis, bučiuojasi, bučiavosi

pilti, pila, pylė **ką?** piltis, pilasi, pylėsi **ką?**
 siūti, siuva, siuvo **ką?** siūtis, siuvasi, siuvosi **ką?**
 megzti, mezga, mezgė **ką?** megztis, mezgasi, mezgėsi **ką?**
 klausyti, klauso, klausė **ko?** klausytis, klausosi, klausėsi **ko?**

baigti, baigia, baigė **ką?** baigtis, baigiasi, baigėsi
 pradėti, pradeda, pradėjo **ką?** prasidėti, prasideda, prasidėjo

DĖMESIO!

Pietūs prasideda 12:00
 baigiasi 13:00

domėtis, domisi, domėjosi **kuo?**
 džiaugtis, džiaugiasi, džiaugėsi **kuo?**
 ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi
 juoktis, juokiasi, juokėsi
 stengtis, stengiasi, stengėsi
 šypsotis, šypsosi, šypsojosi

pila kavą

pilasi kavą

Esamasis laikas**I asmenuotė**

aš šukuoju – šukuojuosi **mes** šukuojame – šukuojamės
tu šukuoji – šukuojiesi **jūs** šukuojate – šukuojatės
jis, ji šukuoja – šukuojasi **jie, jos**

II asmenuotė

aš tikiu – tikiuosi **mes** tikime – tikimės
tu tiki – tikiesi **jūs** tikite – tikitės
jis, ji tiki – tikisi **jie, jos**

III asmenuotė

aš maudau – maudausi **mes** maudome – maudomės
tu maudai – maudaisi **jūs** maudote – maudotės
jis, ji maudo – maudosi **jie, jos**

Būtasis kartinis laikas**-o tipas**

aš šukavau – šukavausi **mes** šukavome – šukavomės
tu šukavai – šukavaisi **jūs** šukavote – šukavotės
jis, ji šukavo – šukavosi **jie, jos**

-ė tipas

aš maudžiau – maudžiausi **mes** maudėme – maudėmės
tu maudei – maudeisi **jūs** maudėte – maudėtės
jis, ji maudė – maudėsi **jie, jos**

Būsimasis laikas

aš maudysiu – maudysiuosi **mes** maudysime – maudysimės
tu maudysi – maudysiesi **jūs** maudysite – maudysitės
jis, ji maudys – maudysis **jie, jos**

Tariamoji nuosaka

aš virčiau – virčiausi **mes** virtu(mė)me – virtu(mė)mės
tu virtum – virtumeisi **jūs** virtu(mė)te – virtu(mė)tės
jis, ji virtų – virtųsi **jie, jos**

Liepiamoji nuosaka

aš ----- **mes** virkime – virkimės
tu virk – virkis **jūs** virkite – virkitės
jis, ji tegu verdas / tesiverda **jie, jos**

Priešdėliniai sangražiniai veiksmažodžiai

rengtis – **apsirengti, nusirengti** keltis – **atsikelti**
autis – **apsiauti, nusiauti** šukuotis – **susišukuoti**
džiaugtis – **apsidžiaugti** šypsotis – **nusišypsoti**

2. Esamojo laiko padalyviai.

sirgti, **serga**, sirgoserg-a + **ant** → sergantlaukti, **laukia**, laukėlauk-ia + **iant** → laukiantturėti, **turi**, turėjotur-i + **int** → turintžinoti, **žino**, žinojožin-o + **ant** → žinantjuoktis, **juokiasi**, juokėsijuok-iasi + **iantis** → juokiantis, **besijuokiant**domėtis, **domisi**, domėjosidom-isi + **intis** → domintis, **besidomint**šypsotis, **šypsosi**, šypsojosišyps-osi + **antis** → šypsantis, **besišypsant**

1. Kai lijo lietus, ėjome namo.

1. Lietui **kam?** lyjant ėjome namo.

2. Kai sergate gripu, reikia gulėti.

2. Sergant gripu reikia gulėti.

3. Būtojo kartinio laiko padalyviai.

sirgti, serga, **sirgo**sirg-o + **us** → sirgus, **susirgus**laukti, laukia, **laukė**lauk-ė + **us** → laukus, **palaukus**turėti, turi, **turėjo**turėj-o + **us** → turėjusžinoti, žino, **žinojo**žinoj-o + **us** → žinojus, **sužinojus**skaityti, skaito, **skaitė** → skaičiusjuoktis, juokiasi, **juokėsi**juok-ėsi + **usis** → juokusis, **nusijuokus**domėtis, domisi, **domėjosi**domėj-osi + **usis** → domėjusis, **pasidomėjus**šypsotis, šypsosi, **šypsojosi**šypsoj-osi + **usis** → šypsojusias, **nusišypsojus**1. Kai Paulius susirgo gripu, gydytojas
jam liepė gulėti.1. Pauliui **kam?** susirgus gripu gydytojas
jam liepė gulėti.

2. Kai persišaldote, reikia vartoti vaistus.

2. Persišaldžius reikia vartoti vaistus.

4. Dauginiai skaitvardžiai.

Dveji marškiniai, **treji** džinsai, **ketveri** metai, **dvejos** atostogos

Vyriškoji giminė

V. (Nom.) kas?	vieneri	dveji	treji	ketveri	... devyneri
K. (Gen.) ko?	vienerių	dvejų	trejų	ketverių	... devynerių
N. (Dat.) kam?	vieneriems	dvejiems	trejiems	ketveriams	... devyneriems
G. (Acc.) ką?	vienerius	dvejus	trejus	ketverius	... devynerius
Įn. (Inst.) kuo?	vieneriais	dvejais	trejais	ketveriais	... devyneriais
Vt. (Loc.) kur?	vieneriuose	dvejuose	trejuose	ketveriuose	... devyneriuose

Moteriškoji giminė

V. (Nom.) kas?	vienerios	dvejos	trejos	ketverios	... devynerios
K. (Gen.) ko?	vienerių	dvejų	trejų	ketverių	... devynerių
N. (Dat.) kam?	vienerioms	dvejoms	trejoms	ketverioms	... devynerioms
G. (Acc.) ką?	vienerias	dvejas	trejas	ketverias	... devynerias
Įn. (Inst.) kuo?	vieneriomis	dvejomis	trejomis	ketveriomis	... devyneriomis
Vt. (Loc.) kur?	vieneriose	dvejuose	trejose	ketveriose	... devyneriose

Pirkau ketverius marškinėlius ir dvejas kelnes.

Dar man reikėtų dvejų džinsų ir vienerių / vienų marškinių.

1. Parašykite, ką matote paveikslėliuose. Lentelėje pažymėkite, kas kam tinka.

a

rankovė

b

.....

c

.....

d

.....

e

.....

f

.....

g

.....

h

.....

i

.....

j

.....

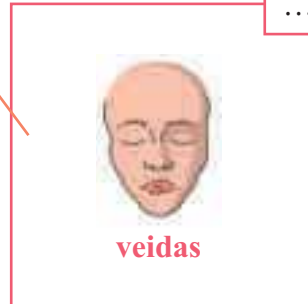
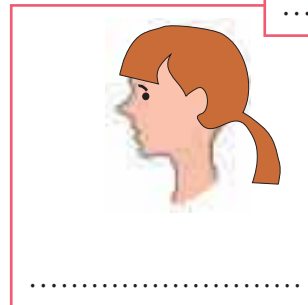
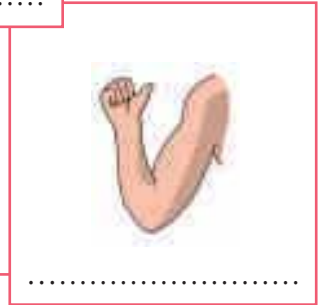
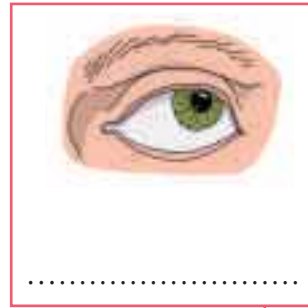
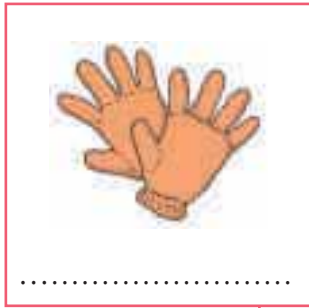
- 1 ranka
- 2 kaklas
- 3 nosis
- 4 koja

- 5 pirštai
- 6 pėda
- 7 liemu
- 8 akis

1	2	3	4	5	6	7	8
a							

2. Parašykite, ką matote paveikslėliuose. Sujunkite panašius žodžius. Paaškindite, kodėl jie panašūs.

3. Kas kam tinka?

<p>1. Ji atsiranda ant kelio po lietaus.</p> <p>2. Ją matome danguje, kai šviečia saulė ir lyja lietus.</p> <p>3. Jis yra baltas, šaltas ir minkštas.</p> <p>4. Jie paslepia saulę.</p> <p>5. Žmonės kartais bijo jos – ji yra labai triukšminga.</p> <p>6. Juo matuojame temperatūrą.</p> <p>7. Ji šviečia danguje.</p> <p>8. Lietus, sniegas ar šlapdriba.</p>	<p>a) Vaivorykštė</p> <p>b) Ledas</p> <p>c) Saulė</p> <p>d) Karštis</p> <p>e) Sniegas</p> <p>f) Bala</p> <p>g) Perkūnija</p> <p>h) Termometras</p> <p>i) Krituliai</p> <p>j) Debesys</p>
---	---

1	2	3	4	5	6	7	8
f							

4. Pažiūrėkite į paveikslėlius, perskaitykite posakį ir jį užrašykite.

 širdis

A

 Oras

...

 šis

...

.....

5. Pažiūrėkite į nuotraukas ir pasakykite, koks oras. Patarkite, kaip apsirengti kokių oru.

6. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir pasakykite, kas ką veikia.

1

prausiasi

2

3

4

5

6

7

8

7. Įrašykite tinkamus žodžius.

valomės, džiaugiamės, tikiuosi, ilsitės, prašiusi, mankštinausi, šukuojasi, kalbėsi, verdiesi	verda, kalbu, valo, šukuoja
--	-----------------------------

1. Rytą ir vakare **valomės** dantis.
2. Vaikinas automobilio langą.
3. Rytą aš ir šaltu vandeniu.
4. Visi sako, kad aš visada labai garsiai
5. Kodėl tu visą pamoką su drauge?
6. Kirpėja ilgus ir gražius klientės plaukus.
7. Ar tu pats valgi? Ne, visada mama.
8. Ji jau visą valandą stovi prieš veidrodį ir Bus labai graži šukuosena!
9. Aš, kad viskas bus gerai.
10. Jūs grįžote iš darbo pavargę ir dabar
11. Mes labai, kad tu jau pasveikai.

8. Sugalvokite ir įrašykite tinkamą sangražinį veiksmažodį.

1. Jeigu nori gerai mokytis, reikia **stengtis**.
2. Rytą reikia keltis,, dantis ir plaukus.
3. Rytoj reikės labai anksti
4. Einu kavos.
5. Lina nori plaukus žaliai arba raudonai.
6. Reikia, kad viskas bus gerai.
7. Fotografuoju, prašom!
8. Koncertas turi 20.00.
9. Jeigu nori būti sveikas, reikia!
10. Jeigu norite būti liekni, reikia

9. Pažymėkite tinkamą sangražinio veiksmažodžio formą.

1. Aš labai ..., kad jūs atėjote.

džiaugiuosi džiaugsiuosi džiaugčiausi

2. Pauliau, einame ...!

maudysimės maudomės maudytis

3. Rytoj po pamokų aš

ilsėsiuosi ilsiuosi ilsėjau

4. Kai esame laimingi,

šypsojomės šypsomės šypsosimės

5. Vakar Rita ... plaukus.

kirposi kirpkis kirpsis

6. Ar jūs vakar ... geriau?

jaučiatės jauskitės jautėtės

7. Irena, fotografuoju – ...!

šypsokis šypsojaisi šypsotųsi

8. Manau, kad rytoj jums ... dar geriau.

sekėsi seksis sekasi

9. Gal galėčiau ... tą kepurę?

pasimatuoti pasimatuočiau pasimatavau

10. Pažiūrėkite į paveikslėlius. Paliepkite paveikslėliuose esantiems žmonėms ką nors daryti.

1. Šukuokis!

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

11. Įrašykite tinkamo sangražinio veiksmažodžio tinkamą formą.

džiaugtis	siūtis	klausytis	tikėtis	dažytis	dažytis
kalbėtis	šukuotis	virtis	nusišypsoti	keptis	domėtis

Draugės

Aš labai **džiaugiuosi**, kai savaitgalį pas mane ateina mano geriausia draugė Lina. Mes arbatos, kartais sausainių ar pyragaičių, muzikos ir Dažniausiai apie madas, nes abi drabužių modeliavimu ir įstoti mokytis į Dailės akademiją.

Kartais plaukus. Vieną kartą aš nu..... plaukus raudonai, o Lina – žaliai. Po to dvi valandas prieš veidrodį. Kai vakare namo sugrįžo tėtis, jis nu..... ir pasakė: „O, namuose – vaivorykštė!“ Kai mama pamatė mus, paklausė: „Ka jums rytoj mokykloje pasakys? Atrodote kaip dvi šluotos – viena žalia, kita raudona!“

Vasarą iš senų užuolaidų pa..... sukneles. Tada ir mama pagyrė. Pasakė: „Kaip iš madų žurnalo!“

12. Užpildykite lentelę pagal pavyzdį.

džiaugiuosi	džiaugiausi	džiaugsiuosi	-----	džiaugčiausi
			ilsėkitės	
				mokytumės
	nesiprausei			
domimės				
		jausiuosi		
				nesikeltų
			šypsokis	
	vireisi			

13. Perskaitykite ir ištaisykite klaidas.

Andrius serga

blogai

Mano draugas Andrius persišaldė. Kai grįžo iš mokyklos, jis jautėsi ~~puikiai~~: jam labai skaudėjo galvą ir gerklę, pradėjo kosėti, temperatūra nukrito iki trisdešimt devynių. Jis paskambino mamai į darbą ir paklausė, ką daryti. Mama liepė eiti pasivaikščioti arba pasivažinėti dviračiu.

Tada Andrius išgėrė vaistų ir palindo po šilta antklode. Po valandos pasijuto šiek tiek geriau. Pamanė, kad neblogai būtų išgerti arbatos. Kadangi namie buvo vienas, atsikėlė iš lovos ir šoko breiką. Ją gėrė su aviečių uogiene, medumi ir citrina. Tada išbėgo į kiemą.

Kai vakare tėvai grįžo iš darbo, o sesuo iš mokyklos, jis dar miegojo. Tėtis pasakė, kad reikia daugiau linksmintis, sportuoti ir būti sveikas. Mama pasiūlė išgerti vaistažolių arbatos nuo pilvo skausmo. Andrius išgėrė tos arbatos ir iš tikrųjų pradėjo mažiau kosėti.

Kitą dieną po pamokų paskambino klasės draugai ir paprašė padėti jiems paruošti namų darbus. Andrius džiaugėsi, kad draugai ateis ir paaiškins jam matematikos ir fizikos uždavinius.

14. Pakeiskite sakinius pagal pavyzdį.

1. Kai mes žiūrėjome televizorių, paskambino Vytautas.

Mums žiūrint televizorių paskambino Vytautas.

2. Kai palijo lietus, oras atvėso.

.....

3. Kai vaikinai maudėsi ežere, pradėjo lyti.

.....

4. Kai prasidėjo pūga, visi vaikai parbėgo namo.

.....

5. Kai sergi, reikia būti namie.

.....

6. Kai persergi gripu, reikia saugotis šios ligos komplikacijų.

.....

7. Kai lyja lietus, geriausia būti namie, žiūrėti pro langą ir gerti arbatą.

.....

15. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir parašykite sakinius pagal pavyzdį.

1.

Sningant vaikai ėjo į mokyklą.

Pasnigus vaikai ėjo į mokyklą.

2.

.....
.....

.....
.....

3.

.....
.....

.....
.....

4.

.....
.....

.....
.....

16. Parašykite tinkamą žodžio formą.

1. Ji dėvi **šilkinę** (šilkas) palaidinukę.
2. Seserys pirko du (medvilnė) megztinius.
3. Norėčiau (vilna) megztinio.
4. Mindaugas dovanos draugei (sidabras) grandinėle.
5. Inga džiaugiasi nauja (oda) striuke.
6. Norėčiau pasimatuoti tą (linas) sijoną.
7. Kur jūs pirkote šiuos (medis) papuošalus?
8. Lietuvoje žiemos labai šaltos, norėčiau (kailis) pirštinių.

17. Sugalvokite ir įrašykite tinkamo linksnio būdvardį.

1. Rita dėvi ne baltus, o **juodus** batelius.
2. Ona mėgsta ne margus, o drabužius.
3. Man patinka ne medvilniniai, o megztiniai.
4. Dabar madingos ne siauros, o kelnės.
5. Jam patinka ne balti, o marškinėliai.
6. Tavo kelnės ne madingos, o

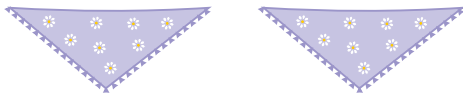

18. Kas kam tinka?

1. Kiek kainuoja tas 2. Dabar madingi 3. Norėčiau tų 4. Ar Nijolė pati pasisiuvo 5. Prašom parodyti tuos 6. Brigita ir Mėta mugėje pirko šiltas 7. Prašom gražiai supakuoti tą 8. Gal jums labiau tiktų ne šis juodas megztinis,	a) sidabrinčius auskarus. b) o tas baltas? c) kojines. d) vilnonis šalikas? e) juodais batais. f) raštuotas kojines. g) dryžuotų kelnių. h) gėlėtą skarelę. i) suknelę? j) stikliniai papuošalai.

1	2	3	4	5	6	7	8
d							

19. Parašykite pagal pavyzdį.

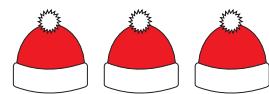
dvi skarelės

.....

.....

.....

.....

20. Parašykite skliausteliuose esančių žodžių tinkamą formą.

1. Vilma važiuoja į vasaros stovyklą. Ji eis į drabužių parduotuvę. Jai dar reikia: **maudymosi**
kostiumėlio (maudymosi kostiumėlis),
 (dvejos kelnės), (šešeri marškinėliai),
 (dveji džinsai) ir

..... (šešios poros kojinių).

2. Vakar mama pirko vaikams (dvejos šiltos
pirštinės), (dvi kepurės),
..... (ketverios vilnonės kojinės),
..... (trejos pirštinės) ir (du šalikai).

21. Pabaikite rašyti sakinius pagal pavyzdį.

Spintoje yra

..... **dveji** (2)..... **džinsai** ,
 (5)..... ,
 (3)..... ,
 (4)..... .

Man reikia

..... **dvejų** (2)..... **džinsų** ,
 (5)..... ,
 (3)..... ,
 (4)..... .

Turiu

..... **dvejus** (2)..... **džinsus** ,
 (5)..... ,
 (3)..... ,
 (4)..... .

22. Pažaiskite šį žaidimą grupelėmis po keturis ar penkis mokinius. Žaidimui reikia kauliukų.

Žiemą aš dėviu striukę.	Tu labai gražiai	Man labiausiai patinka ... spalva.	Koks šiandien oras?
1	2	3	4

Mano draugo (draugės) plaukai	Jam ... galvą.	Jis pirko mėlynus	Pajūryje merginos dėvi
9	10	11	12

Lyjant lietui ir šviečiant saulei dažnai atsiranda	Ji mėgsta ... plaukus, akis ir lūpas.	Rytą aš keliuosiu, ...,	Rudenį rytą arba vakare dažnai yra
17	18	19	20

Fotografuoju, ...!	Linkiu greičiau ...!	Pargriuvau ir ... koją.	Mėgstu ... muzikos.
25	26	27	28

Daug sniego, nes visą savaitę	Jeigu nenorite susirgti gripu, reikia	Megztinis gali būti vilnonis arba	Po lietaus gatvėse daug
33	34	35	36

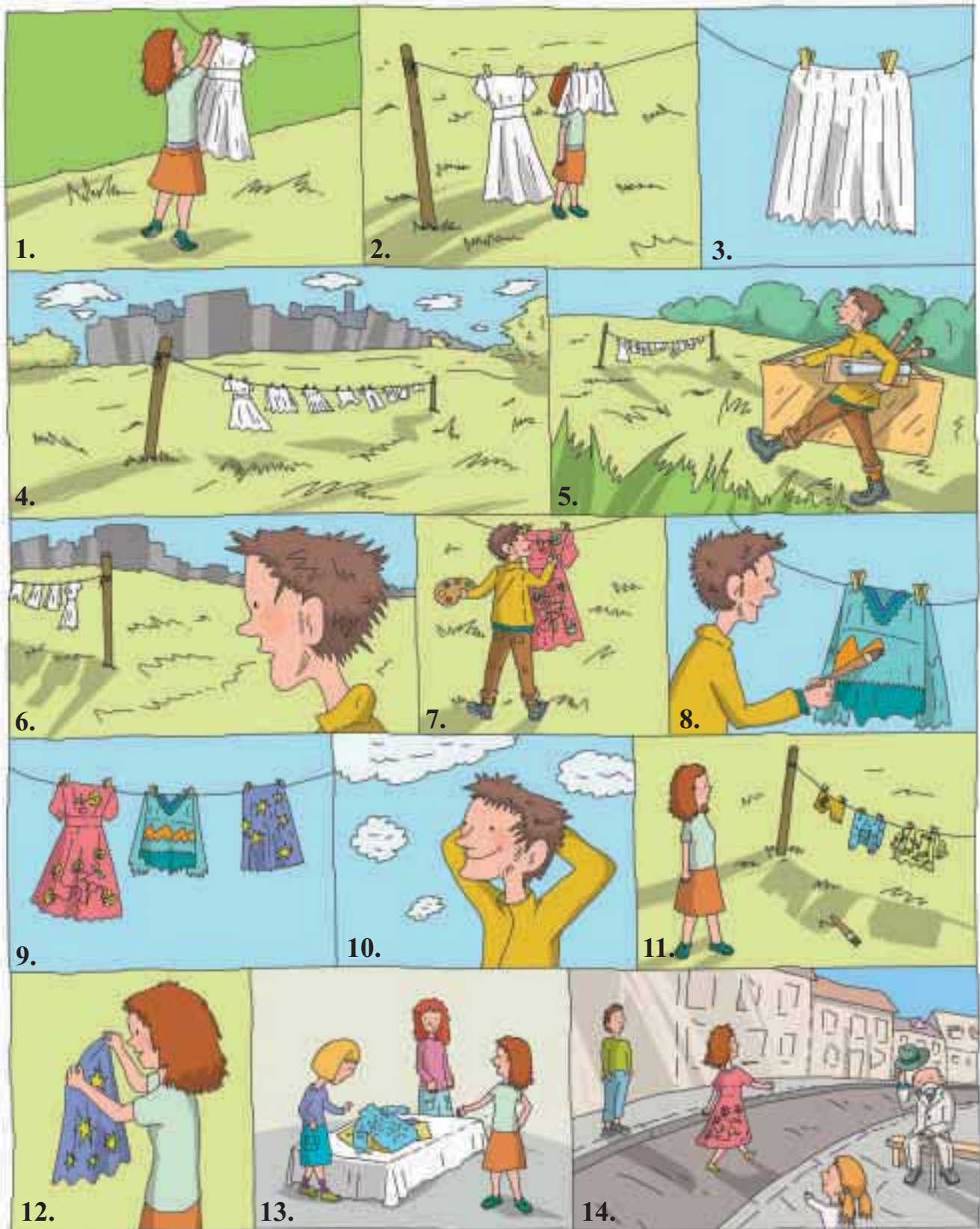
Persišaldžius reikia	Visos merginos kerpasi plaukus, o ji turi ilgus	Dangus šiandien	Paltą rengiuosi, batus
41	42	43	44

Mano mamai patinka gintariniai 5	Mano draugo akys 6	Namie aš aviu 7	Kad nesusąltų rankos, apsimauname 8
Trys papuošalai: 13	Šiandien pūtė stiprus 14	Kartais žiemą gatvėse labai 15	Vasarą mėgstu dėvėti ... ir 16
Blogai matau, reikia nusipirkti 21	Juozo ... sveiki ir balti kaip perlai. 22	Ji įsivėrė 23	Kai pavargstu, 24
Reikia ... pas gydytoją. 29	Dabar ... daug geriau. 30	Sijonas gali būti languotas arba 31	Vasarą oro temperatūra pakyla iki, o žiemą nukrenta iki 32
Lyjant lietui 37	Reginai patinka ... marškinėliai. 38	Kai noriu pasipuošti, apsirengiu 39	Jis kerpa si plaukus 40
Žiedas gali būti sidabrinis arba 45	Palaidinukė balta kaip 46	Dabar aš džiaugiuosi, vakar taip pat 47	Mes labai džiaugiamės, kai 48

23. Pažiūrėkite į paveikslėlius. Taip nutiko jūsų draugei. Parašykite pasakojimą ir sugalvokite jam pavadinimą.

25. Pažiūrėkite į paveikslėlius. Patarkite savo draugams, kaip reikėtų apsirengti einant į draugo gimtadienio vakarėlį.

26. Perskaitykite orų prognozę. Jūs su draugais ruošiatės praleisti savaitgalį miške prie ežero. Pasitarkite, kaip reikėtų apsirengti.

Orai šiandien, rytoj, poryt

Penktadienį Lietuvoje bus debesuoti orai, daug kur lis, vietomis smarkiai. Vėjas vakarų, silpnas. Dieną – 14–16, naktį – 9–11 laipsnių šilumos.

Šeštadienį debesuota su pragiedruliais. Lietaus nenumatoma. Atšils visoje Lietuvoje. Dieną temperatūra pakils iki 18–22, naktį – 14–16 laipsnių šilumos. Sekmadienį sustiprės vakarų vėjas, visur palis. Orai atvės iki 16–18 laipsnių dieną ir iki 9–10 laipsnių naktį.

dieną +15°C naktį +10°C

vėjas vakarų, 3 m/s

27. Parašykite, jūsų manymu, puikiausio oro prognozę. Orų prognozes aptarkite grupelėmis. Koks oras geriausias?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir paklausykite Ingos ir Miroslavo pokalbio telefonu. Pažymėkite, kuri mergina (A, B ar C) ir kuris vaikinys (A, B ar C) susitiks.

A

B

C

A	B	C

A

B

C

A	B	C

2. Paklauskite Nerijaus ir gydytojo pokalbio ir pažymėkite, kuris teiginys teisingas, kuris – neteisingas.

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Nerijus susižeidė.		✓
2. Gydytojas pataria skalauti gerklę.		
3. Nerijus turi vaistų nuo temperatūros.		
4. Gydytojas pataria vartoti vaistus.		
5. Penktadienį Nerijus eis į mokyklą.		

3. Paklauskite eilėraščio ir įrašykite praleistus žodžius.

Močiutė

Manęs išsiilgusi

Ir nors tu liūdna esi,

..... nei vasaros saulė

Man tavo spindesys.

Gėlėta tavo,

Ji tirpsta nyksta nakty,

Tarytum mažas paukštelis,

Kurio – išgirsti.

Kai glosto birželis,

Tu man labai patinki,

Man taip patinka raukšlėlės,

Raukšlėlės apie

Liutauras Degėsys

1. Perskaitykite ir pažymėkite, kas kam tinka.

— Ūkininko patarėjas, 2003 m. vasario 3 d. —

Mergaitė basa vaikščioja po sniegą

Tautvydas Kontrimavičius

Šešiametė jau maudėsi jūroje žiemą

Kai bendraamžės sloguoja ar kosėja, šešerių metų Justina Gurklytė iš Andrioniškio kaimo netoli Anykščių drąsiai basa bėgioja po sniegą ar ledą. Mergaitė tik prisimena liūdnas dienas, kai žiemą dažnai sirgo:

karščiavo, kosėjo, slogavo. Dabar kiekvieną žiemos dieną mergaitė pabėgioja basa po sniegą.

Net kelis kartus per savaitę Justina ragina savo močiutę, 57 metų Zosę Kavaliūnienę, eiti išsimaudyti upėje.

Justina Gurklytė buvo jauniausia „ruoniukė“ tarp svei-

kuolių, susirinkusių į tradicines žiemos maudynes Palangoje. Basa bėgioti po sniegą ji pradėjo ketverių metų. Šiuos metus ji taip pat pradėjo maudydamasi – sausio 1 dieną su kitais Anykščių sveikuoliais maudėsi Šventojoje, kur vandens temperatūra buvo vos du laipsniai šilumos.

1. Ar tau nebaisu maudytis šaltame vandenyje?

2. Bet visi vaikai maudosi, kai šilta. Kaip tu pirmą kartą išdrįsai maudytis šaltoje upėje?

3. Bet juk žiemą iš vandens išlipus labai šalta.

4. O kada labiau patinka maudytis – žiemą ar vasarą?

A Mes su močiute pernai vasarą maudėmės kiekvieną dieną. Paskui atėjo ruduo, bet mes ir toliau maudėmės. Baigiantis spalviui mano močiutė nebenorėjo maudytis. Ji sakė, kad labai šaltas vėjas. Aš ją įkalbėjau ir toliau maudytis. Taip ir žiema atėjo.

B Aš nebijau mokyklos. Jau moku skaityti – pati perskaičiau viską, ką apie mane ar močiutę laikraščiai rašė. Tik man įdomiau kompiuteriais žaisti, o ne skaityti. Į mokyklą Anykščiuose jau nuvažiuoju – ten mokausi smuiku griežti. Bet muzikantė tikriausiai nebūsiu – labiau noriu būti didelė „ruonė“ kaip mano močiutė.

C Vasarą įdomiau – tada galima būti vandenyje tiek, kiek patinka. Tada ir jūra gražesnė. Dabar močiutė leidžia į vandenį įlįsti tik trumpam. Šią vasarą būtinai išmoksiu plaukti ir būsiu tikra „ruonė“.

5. O gal ir tavo draugės norėtų maudytis Šventojoje ištisus metus?

6. Rudenį tu jau eisi į mokyklą. Ten reikės mokėti ne tik basomis po sniegą bėgioti...

D Roberta kartą net pamelavo man, kad tėvai leidžia jai rudenį maudytis. Išsimaudė kartu su manimi, o po to sirgo. Tačiau ji vis tiek sakė, kad maudysis kartu.

E Ne! Močiutė mane pamokė, kad prieš maudantis būtinai reikia pabėgioti ir įkaisti. Aš taip ir darau. Sušyla visas kūnas. Tada ir maudantis nešalta, ir išlipus ant kranto.

F Aš nebijau nei vandens, nei šalčio. Man įdomu, kad galiu maudytis ir per šalčius. Kai aš maudausi, mano draugės šiltai apsirengusios raudonomis nosimis ant kranto stovi.

1	2	3	4	5	6
F					

Pabaikite rašyti sakinius.

1. Anksčiau Justina
2. Kai Justinai buvo ketveri metai,
3. Mergaitė ir jos močiutė maudosi upėje
4. Tradicinės maudynės vyksta
5. Sausio 1 dieną

2. Perskaitykite orų prognozę ir pažymėkite, kuris teiginys teisingas, kuris – neteisingas.

Orai šiandien, rytoj, poryt

Antradienį Lietuvoje bus debesuota, daug kur truputį pasnigs, vietomis susidarys plikledis. Vėjas rytų, silpnas. Aukščiausia temperatūra dieną – 0–3 laipsniai šalčio. Vilniuje truputį pasnigs, temperatūra dieną – 2–4 laipsniai šalčio.

Trečiadienį daug kur negausiai pasnigs. Žemiausia temperatūra naktį – 5–10, dieną – 0–5 laipsniai šalčio.

Ketvirtadienį sniego jau nebenumatoma. Žemiausia temperatūra naktį – 8–13 laipsnių šalčio, aukščiausia dieną – nuo 5 iki 7 laipsnių šalčio.

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Antradienį kai kur bus slidu.	✓	
2. Antradienį daug kur pūga.		
3. Vilniuje numatomi krituliai.		
4. Trečiadienį atšals.		
5. Ketvirtadienį atšils.		

3. Perskaitykite pardavėjos ir pirkėjo pokalbį. Lentelėje pažymėkite, kas kam tinka.

- Gal galėčiau padėti?
- Gal norėtumėte pasimatuoti šį ryškiaspalvį megztinį?
- Pasimatuokite. Šios spalvos dabar labai madingos. Gal patiks.
- O, jums labai tinka!
- Gal jums patiktų šis pilkas megztinis?
- Penkiasdešimt devynis litus.

- Pilkas megztinis yra mano skonio ir mano dydžio. Kiek kainuoja?
- Taip, ačiū. Ieškau šilto megztinio.
- Ačiū už pagalbą. Paieškosiu kitose parduotuvėse.
- Na, gerai, pasimatuosiu.
- Man tikrai nepatinka ryškios spalvos. Be to, megztinis man per trumpas ir per siauras. Norėčiau ilgesnio ir laisvesnio.
- Ačiū, kad padėjote išsirinkti.
- Ačiū, ne, nemėgstu ryškių spalvų.

1	2	3	4	5	6
B					

4. Perskaitykite eilėrašį. Gal tai galėtų būti linksma dainelė? Pasitarkite grupelėmis ir sukurkite šiam eilėraščiui muziką.

Aerobikų dainelė

Aerobika, aerobika,
Tu gimnastika ir pedagogika,
Judesių aukšta matematika,
Tu kultūros ir sporto gramatika,
Tu ne rubika, tu ne kubika,
Tu gražiausia, linksmiausia muzika.

Pasilenkite, išsitieskite,
Atsigulkite, atsisėskite,
Atsiklaupkite, pamojuokite,
Atsistokite, nusijuokite.

Šiltos šalys vadinasi tropikai,
Tie, kas spėja orą, sinoptikai,
Akinių parduotuvė – optika,
Tie, kas nori gražiai atrodyti,
Tie vadinasi – aerobikai!

Mes alsuojam giliai ir sunkiai,
Aerobikai, mes ne slunkiai,
Mes sportuojame ir kvatojamės,
O svarbiausia – dryžuotos kojinės!

Atsiklaupkite, pamojuokite,
Atsistokite, nusijuokite,
Apsidžiaukite, atsigaukite,
Sumažėkite ir išaukite,
Jeigu norite gražiai atrodyti,
Užsiimkite aerobika!

Liutauras Degėsys

5. Perskaitykite eilėrašį ir išmokite jį atmintinai.**Lietus**

Plonyčiais lietaus spinduliais
į žemę lietus nusileido
ir garsiai čiurlena grioviais
per didelį žemės veidą.

Apsvaigsta palaima laukai,
ir, lyg angelai atplasnoję,
teškenas po dangų vaikai,
kelnes pasiraitoję.

Justinas Marcinkevičius

6. Perskaitykite eilėrašį. Pasistenkite aiškiai ištarti o ir uo.**Kai užpuola Gripas**

Nors esu narsuolis Grigas,
Bet mane užpuolė Gripas –
Toks galingas kaip tvirtovė,
Lovon jis mane pargriovė.

Lovoj neblogai gulėti,
Lepina mama ir tėtis,
Manų košėm nekankina –
Neša apelsiną.

Apelsiną vieną, kitą,
Šokolado plačią plytą –
Šokoladą, marmeladą –
Nenumirsiu gal iš bado.

Šokoladą – šokoluojų,
Marmeladą – marmeluoju
Ir truputį pameluoju,
Kad pasveikęs sirguliuoju.

Juozas Erlickas

7. Įminkite mįsles. Patys sukurkite mįslių.

1. Iš penkių atėmiau penkis ir liko penki.
2. Ant kojytės kepurytė.
3. Ateina bobelė su devyniom skarelėm, kas ją paliečia, tas gailiai verkia.
4. Rudenį gimsta – pavasarį miršta.
5. Susiūtas, bet ne drabužis, su lapais, bet ne medis, ne žmogus, bet viską pasako.
6. Sėdi panelė ant kelio su raudona kepurėle, kas pro ją eina – tas lenkiasi.

1	2	3	4	5	6
B					

Ką veikiame savaitgalį?

Kaip papasakoti apie savo laisvalaikį ir pomėgius

Kasdien rytais mėgstu bėgioti po parką, o savaitgaliais einu į sporto klubą.

Kaip pasiteirauti apie laisvalaikį ir pomėgius

Ką tu darysi rytoj vakare?

Kokie filmai tau patinka?

Kokias knygas tu mėgsti?

Ką veiki šiandien vakare?

Kaip pakviesti į kiną, parodą ar pan. ir kaip priimti kvietimą

– Einame į kiną šiandien septintą valandą.

– Einame!

– Gal norėtum nueiti su manimi į spektaklį? Turiu du bilietus.

– Ačiū už kvietimą. Mielai nueičiau.

Kaip atsisakyti kvietimo

– Labai gaila, bet negaliu.

– Kaip gaila! Neturiu laiko.

Kaip kartu planuoti poilsį

Siūlau paslidinėti sekmadienį. Ką tu siūlai?

Geriau einame į teatrą. Kaip tu manai?

Kaip žavėtis, reikšti susidomėjimą, nusivylimą, kaip stebėtis

Koks įdomus filmas!

Kokia puiki paroda!

Koks nuobodus spektaklis!

Jau vyksta fotografijos paroda? Negali būti...

Pažiūrėkite į paveikslėlius. Paklauskite šešių pokalbių. Pažymėkite, kokia tvarka girdite pokalbius.

A

B

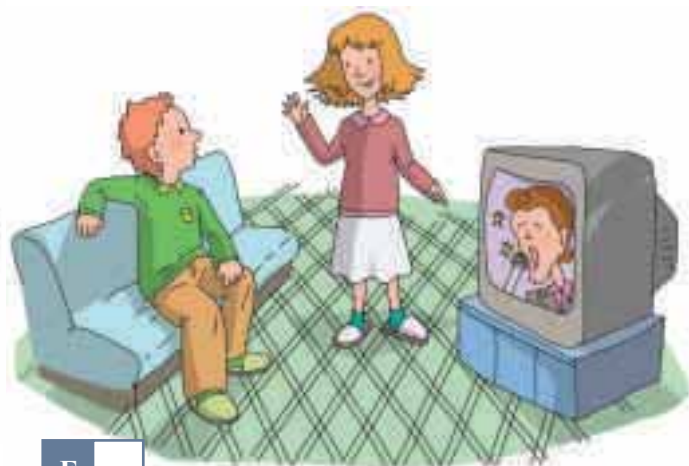
C

D

E

F

1 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio ir atsakykite į klausimus.

1. Apie ką kalbasi Jonas ir Ignas?
2. Ar jūs mėgstate sportą? Kokia sporto šaka jums patinka? Kodėl?

2. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Ignas: Tu už kurią komandą, Jonai?
- Jonas: Už „Gabijos“ gimnazijos.
- Ignas: Koks rezultatas? Kas laimi?
- Jonas: Lygiosios: vienas–vienas.
- Ignas: Kas įmušė?
- Jonas: Valio! Įvartis! Tu neklausinėk, Ignai! Geriau sėskis ir žiūrėkime kartu.

2 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio ir pabaikite rašyti sakinius.

1. Gabrielė moka
2. Gabrielė mezga
2. Inga mėgsta
3. Inga kviečia Gabrielę

2. Atsakykite į klausimus.

1. Ką jūs mėgstate veikti laisvalaikiu?
2. Ką jūs mėgstate veikti savaitgalį?
3. Ką laisvalaikiu veikia jūsų šeimos nariai?

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Inga: Nejaugi šias pagalvėles ir tuos visus žaislus numezgei tu, Gabriele?
- Gabrielė: Taip, Inga.
- Inga: O kas čia?
- Gabrielė: Čia gyvatė.
- Inga: Oi, kokia ilga gyvatė! Kur jos uodega?
- Gabrielė: Po lova. Gyvatės ilgis – 2 metrai. Mano tėčio ūgis – metras devyniasdešimt keturi centimetrai. Sakiau tėčiui, kad numegsiu gyvatę ilgesnę negu metras devyniasdešimt keturi. Čia mano didžiausias mežginys. Tiksliau, ilgiausias.

- Inga: Kaip tu netingi? Per visą savo gyvenimą nenumezgiau nė šaliko.
- Gabrielė: Bet juk turėjai numegzti! Šeštoje klasėje buvo darbų pamokos. Atsimeni? Tada ir mezgėme šalikus, pirštines, kepures...
- Inga: Žinoma, atsimenu – tai jūs visos mezgėte. Aš tada paprašiau, kad darbų mokytojas priimtų mane į berniukų grupę. Jie taisė kėdes ir stalus. Man patiko. Tu juk žinai, kad aš negaliu vienoje vietoje ilgai sėdėti.
- Gabrielė: Žinau, Inga. Kaip tau sekasi žaisti stalo tenisą?
- Inga: Puikiai! Nors ir labai pavargstu – po treniruočių skauda ir rankas, ir kojas, bet esu patenkinta. Gal ir tu nori pabandyti?
- Gabrielė: Gal... Dar pagalvosiu.
- Inga: Labai ilgai negalvok, Gabriele. Ir man bus smagiau vaikščioti į treniruotes ne vienai.

3 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio ir pabaikite rašyti sakinius.

1. Tomas kviečia Andrejų
2. Vaikinai važiuos prie
3. Tomas ir Andrejus nori pakviesti kartu važiuoti
4. Prie ežero vaikinai keps
5. Laužą galima kurti tik

2. Atsakykite į klausimus.

1. Ar jūs mėgstate leisti laiką gamtoje? Kur labiausiai mėgstate važiuoti?
2. Kaip ilsitės gamtoje?

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Tomas: Ei, Andrejau, važiuojame pasimaudyti!
- Andrejus: Gerai sugalvojai, Tomai! O kur?
- Tomas: Bet kur: prie Žaliųjų ežerų, prie Balžio ar prie Šilo ežero... Aplink Vilnių daug ežerų. Gal važiuojame prie Šilo ežero?
- Andrejus: Važiuojam prie Šilo ežero. Pakeliui užvažiuosime pas Mindaugą ir Paulių. Gal ir jie norės kartu važiuoti?
- Tomas: Dar į parduotuvę reikėtų užėiti – nusipirksime dešrelių, susikursime laužą ir išsikepsime.

Andrejus: Ar ten galima laužus kurti, Tomai?

Tomas: Bet kur negalima – yra laužavietė.

4 POKALBIS

1. Paklausykite pokalbio ir pabaikite rašyti sakinius.

1. Viktorija ir Algirdas nežiūrės televizoriaus, nes
2. Į kiną Algirdas siūlo eiti tada, kada
3. Algirdas ir Viktorija skambins Pauliui, nes

2. Atsakykite į klausimus.

1. Kokias televizijos programas labiausiai mėgstate žiūrėti jūs? Kodėl?
2. Kokie filmai patinka jums? Kodėl?
3. Kokį įdomų filmą neseniai matėte? Trumpai papasakokite, apie ką tas filmas.
4. Ar mėgstate žaisti kompiuterinius žaidimus? Kokius kompiuterinius žaidimus dažniausiai žaidžiate?

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Algirdas: Ką veikiame, Viktorija?

Viktorija: Gal žiūrime televizorių?

Algirdas: Nieko gero šiandien nerodo.

Viktorija: Tada, Algirdai, galime eiti kur nors.

Algirdas: Kur?

Viktorija: Į kiną.

Algirdas: Geriau rytoj nueisime į kiną – rytoj mokiniams pigesni bilietai.

Viktorija: Tada einame pas Paulių. Jis turi naujų kompiuterinių žaidimų.

Algirdas: Pirmiausia reikia jam paskambinti. Gal jo nėra namie...

Viktorija: Tu teisus. Paskambinkime.

5 POKALBIS

1. Paklausykite pokalbio ir pažymėkite, kuris atsakymas teisingas, kuris – neteisingas.

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Helga ir Dalia yra dailės parodoje.	✓	
2. Abiem mergaitėms patinka paveikslai.		
3. Paveiksle, kurį apžiūrinėja Helga ir Dalia, pavaizduota katė.		

2. Atsakykite į klausimus.

1. Ar jūs mėgstate piešti?
2. Ar jūs lankotės dailės parodose? Kokios parodos jums patinka?
3. Kokioje parodoje neseniai buvote? Papasakokite.

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Dalia: Man nepatinka toks menas, Helga: žiūri žiūri į paveikslą ir nieko nesupranti. O tau?
- Helga: O man, Dalia, atvirksčiai, kaip tik tokie paveikslai ir patinka. Pažiūrėk, kokios spalvos!
- Dalia: Na, pažiūrėk, kas šiame paveiksle pavaizduota: katė ne katė, namas ne namas... O gal kažkoks augalas... Koks jo pavadinimas?
- Helga: „Miškas“.
- Dalia: Įdomu, kur yra tas miškas?
- Helga: Pažiūrėk, kokie įdomūs šios dailininkės paveikslai. Visas paveikslas kaip raštuotas audeklas. Negali akių atitraukti! Atrodo, kad jis šviečia.
- Dalia: Aš nesuprantu tokio meno. Einu į skulptūrų salę. Gal ten bus įdomiau.

6 POKALBIS**1. Paklauskite pokalbio ir pažymėkite, kuris atsakymas teisingas, kuris – neteisingas.**

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Milda nupirko bilietus į baletą.		✓
2. Baletų spektaklis vyks penktadienį.		
3. Milda vaidina mokyklos teatre.		
4. Tomas eis į baletą su Joana ir Kristina.		

2. Atsakykite į klausimus.

1. Ar mėgstate teatrą, baletą ar operą? Kokį spektaklį neseniai matėte? Papasakokite.
2. Ar norėtumėte vaidinti mokyklos teatre? Kodėl?

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Tomas: Milda, turiu du bilietus į baletą „Miegančioji gražuolė“!
- Milda: Kuriai dienai, Tomai? Tik nesakyk, kad penktadieniui!
- Tomas: Kaip tik – penktadieniui, šeštai valandai!
- Milda: Penktadienį aš pati turiu vaidinti pagrindinį vaidmenį mūsų mokyklos teatre

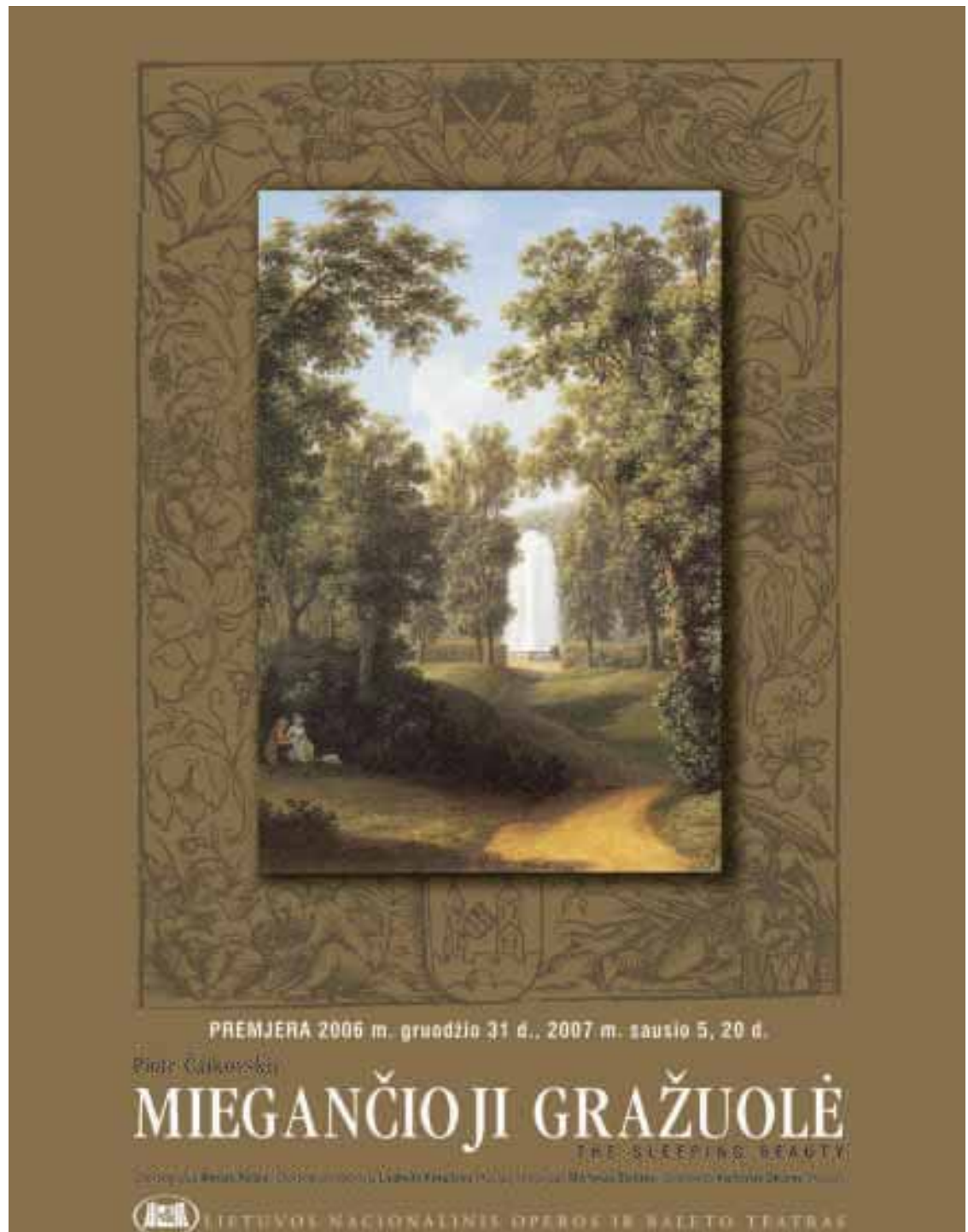

premjeriniame spektaklyje. Galėjai pasakyti, kad ruošiesi pirkti bilietus.

Tomas: Tu mėgsti baletą. Maniau, bus staigmena. Penktadienio vakarais tu visada būdavai laisva – į repeticijas eidavai pirmadieniais ir trečiadieniais, tai ir nupirkau bilietus.

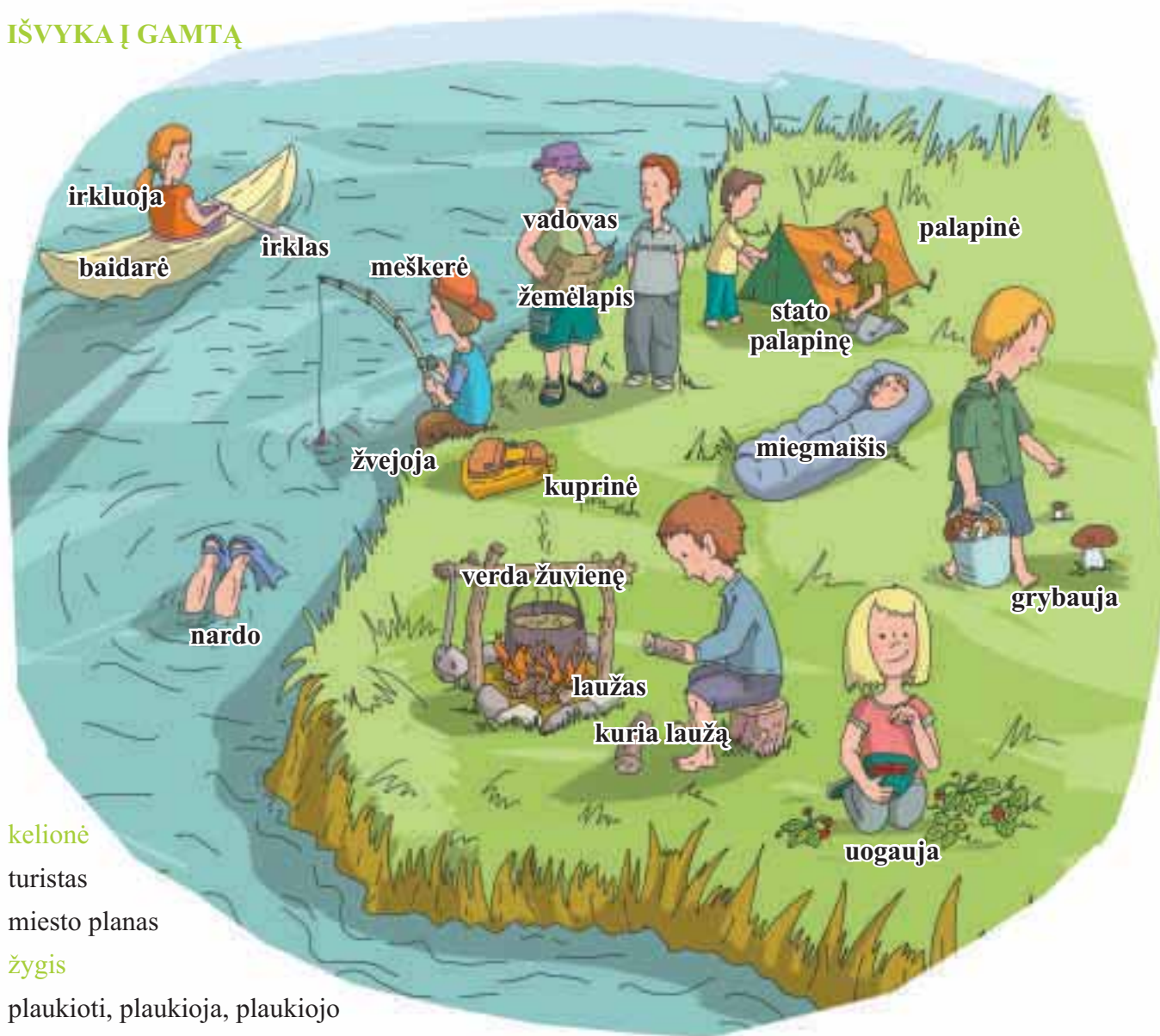
Milda: Labai gaila, Tomai, kad taip atsitiko, nueisime kitą kartą. Pasiūlykime bilietus Joanei ir Kristinai, jos kaip tik ruošėsi eiti šią savaitę į baletą. O tave kviečiu į mokyklos teatro spektaklį.

Tomas: Sutarta, Milda! Ateisiu su gėlėmis pagrindinio vaidmens atlikėjai.

LAISVALAIKIS. POMĖGIAI

IŠVYKA Į GAMTĄ

kelionė

turistas

miesto planas

žygis

plaukioti, plaukioja, plaukiojo

irkluoti, irkluoja, irklavo

maudytis, maudosi, maudėsi

nerti, neria, nėrė

nardyti, nardo, nardė

žvejoti, žvejoja, žvejojo **ką?**

pliažas, paplūdimys

keliauti, keliauja, keliavo

nakvoti, nakvoja, nakvojo

kurti, kuria, kūrė **ką?**

pasiklysti, pasiklysta, pasiklydo

grybauti, grybauja, grybavo

uogauti, uogauja, uogavo

atostogos

atostogauti, atostogauja, atostogavo

nuspręsti, nusprendžia, nusprendė **ką?**

veikti, veikia, veikė **ką?**

leisti, leidžia, leido **ką?** laiką

leisti daryti **ką?**

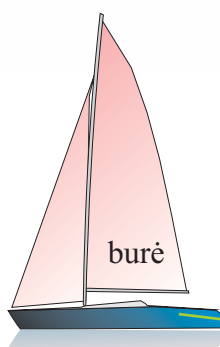
leisti nardyti

ilsėtis, ilsisi, ilsėjosi

poilsis

renginys

rengti, rengia, rengė **ką?**

jachta

valtis

buriuoti, buriuoja, buriavo

KITI POMĖGIAI

piešti, piešia, piešė **ką?**

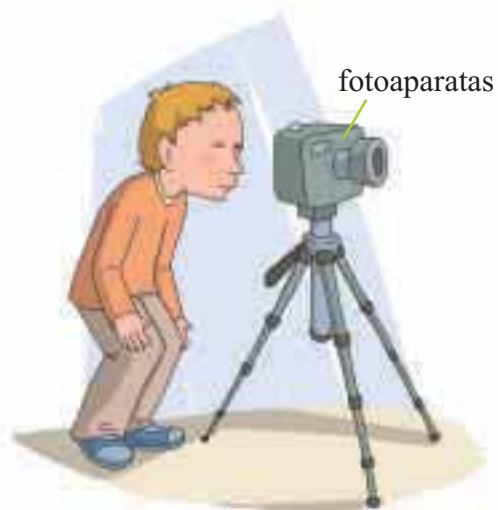

šoka breiką

šokti, šoka, šoko **ką?**

skaityti, skaito, skaitė **ką?**
detektyvai
nuotykių romanai
meilės romanai
poezija

fotoaparatas

fotografuoti, fotografuoja, fotografavo **ką?**

filmavimo kamera

filmuoti, filmuoja, filmavo **ką?**

klausosi
muzikos

klausytis, klausosi,
klausėsi **ko?**

siuvinėti, siuvinėja, siuvinėjo **ką?**
siūti, siuva, siuvo **ką?**
mezgti, mezga, mezgė **ką?**

SPORTAS

sporto šaka

treniruotė

varžybos

stadionas

žaisti, žaidžia, žaidė **ką?**

krepšinį, futbolą, tinklinį, tenisą

rezultatas

laimėti, laimi, laimėjo **ką?**

pralaimėti, pralaimi, pralaimėjo **ką?**

krepšinis

mesti, meta, metė **ką?**

pataikyti, pataiko, pataikė **į ką?**

pagauti, pagauna, pagavo **ką?**

gaudyti, gaudo, gaudė **ką?**

griūti, griūva, griuvo

futbolas

kėlinys

vartai

įvartis

teisėjas

tinklinis

tinklas

imtinės

tenisas

raketė

kamuoliukas

aikštynas

šachmatai

šaškės

žaisti šachmatais, šaškėmis

joti, joja, jojo

jodinėti, jodinėja, jodinėjo

žirgynas

slidės

slidinėti, slidinėja, slidinėjo

snieglentė

čiuožti, čiuožia, čiuožė

pačiūžos

čiuožykla

čiuožinėti, čiuožinėja, čiuožinėjo

rogutės

lipdyti, lipdo, lipdė **ką?**

lipdyti senį besmegenį

važinėti dviračiu

sugesti, sugenda, sugedo

remontuoti, remontuoja, remontavo **ką?**

bėgioti, bėgioja, bėgiojo

lenktynės

automobilių lenktynės

DAILĖ

paroda

parodos atidarymas

dailės galerija

salė

lankyti, lanko, lankė **ką?**

lankytis, lankosi, lankėsi

tapyba

tapytojas

tapyti, tapo, tapė **ką?**

paveikslas

grafika

grafikas

skulptūra

skulptorius

KINAS, KONCERTAS, TEATRAS

- salė
- scena
- bilietas
- eilė
- vieta
- seansas
- filmas suaugusiesiems
- programa
- choras
- grupė
- orkestras
- dainininkas
- muzikantas
- groti, groja, grojo **ka?**

- dirigentas
- žiūrovas

2008 05 09	Choreografas, statytojas Allynai Asymuratova (Rusija), Liudmila Kovaliova (Rusija) Dailininkas Viačeslav Okunev (Rusija) Dirigentas Martynas Staškus LA BAYADERE, a ballet in 3 acts	2008 02 04 2008 04 08	Trukmė 2.50 val.
2008 04 25 2008 04 26 2008 05 15	PREMJERA Igor Stravinskij UGNIES PAUKŠTĖ , vienaveiksmis baletas Choreografas ir libreto autorius Uve Scholz (Vokietija) Dirigentas Martynas Staškus Ottorino Respighi, Gioacchino Rossini DIAGILEVAS, FANTAZIJOS , vienaveiksmis baletas Choreografas ir libreto autorius Peter Anastos (JAV) Dirigentas Martynas Staškus L'OISEAU DE FEU / DIAGHILEV, FANTASIES, one-act ballets	2007 10 16 2007 11 10 2007 12 08 2008 02 14 2008 05 03	Sergei Prokofiev ROMEO IR DŽULJETA , 3 v. baletas Dirigentas Martynas Staškus ROMEO AND JULIET, a ballet in 3 acts Trukmė 3.15 val.
2007 10 06 2007 10 19 2007 11 09 2007 12 13	Piotr Čaikovskij MIEGANČIOJI GRAZUOLĖ , 2 v. baletas Dirigentas Martynas Staškus THE SLEEPING BEAUTY, a ballet in 2 acts	2007 11 03 2007 12 07 2008 03 06	Ludwig Aloisius Minkus DON KICHOTAS , 2 v. baletas Dirigentas Vytautas Viržonis DON QUIXOTE, a ballet in 2 acts Trukmė 2.45 val.
		2007 12 05 2007 12 09 12 val. 2007 12 09 15 val. 2007 12 16 12 val. 2007 12 16 18 val. 2007 12 18 2008 01 03 2008 01 13 2008 02 03	Piotr Čaikovskij SPRAGTUKAS , 2 v. baletas Dirigentas Martynas Staškus THE NUTCRACKER, a ballet in 2 acts Trukmė 2.20 val.
		2008 01 30 2008 03 18 2008 06 13	Rodion Šcedrin ANA KARENINA , 2 v. baletas Dirigentas Valerij Ovsianikov

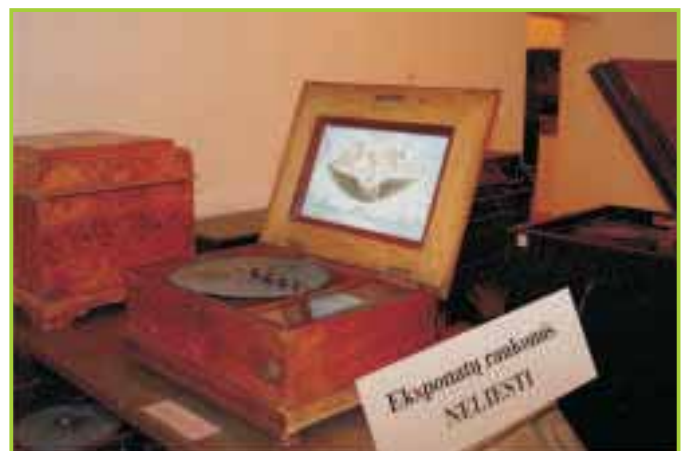
ploti, ploja, plojo
dainuoti, dainuoja, dainavo **ką?**
koncertuoti, koncertuoja, koncertavo
spektaklis
opera
baletas
aktorius

vaidmuo
pagrindinis vaidmuo
atlikti, atlieka, atliko **ką?**
pagrindinį vaidmenį atlieka
vaidinti, vaidina, vaidino **ką?**
filmo, operos, baleto, spektaklio premjera

vakarėlis
vakaronė
linksmintis, linksminasi, linksminosi

1. Nežymimieji įvardžiai.

kas nors, kur nors, kada nors

Gal kas nors gali rytoj ateiti anksčiau?

Einame šiandien vakare kur nors.

Kada nors tikrai nuskrisiu į Australiją.

bet kas, bet kur, bet kada, bet kaip

– Kas man gali pasakyti, kur yra sporto klubas?

– Bet kas tau gali pasakyti, kur yra sporto klubas.

– Ar galiu sėstis čia?

– Gali sėstis bet kur.

– Kada galiu tau paskambinti?

– Gali man skambinti bet kada: rytą, dieną ar vakare.

– Kaip reikia pasipuošti į vakarėlį?

– Gali apsirengti bet kaip.

kai kas

Kai kas tavęs ieškojo. Atspėk, kas.

joks, jokia, jokie, jokios

Man nepatinka jokia sporto šaka.

kažkas, kažkur, kažkada

Kažkas tau vakar vakare skambino.

Kažkur pamečiau miesto planą.

Kažkada buvome šiame mieste.

kažkoks, kažkokia, kažkokie, kažkokios

– Kas man skambino?

– Kažkoks vaikinai.

bet koks, bet kokia, bet kokie, bet kokios

– Į kokį kiną tu nori eiti?

– Į bet kokį.

2. Laiko raiškos apibendrinimas.

Acc. (G.) kada? – Kada susitinkame?
– Susitinkame savaitgalį.

In. (Inst.) kada? – Kada tu žiūri televizorių?
– Vakaraš žiūriu televizorių.
– Kada tu vaidinai mokyklos teatre?
– 2007 metais.

Vt. (Loc.) kada? – Kada jis dainavo mokyklos chore?
– Vaikystėje jis dainavo mokyklos chore.

Praeityje jis tapė.

Ateityje jis daugiau skaitys.

Koncerto pradžioje gros muzikantai iš Latvijos.

Spektaklio pabaigoje visi aktoriai išėjo į sceną.

3. Laiko kiekio galininkas.

- Kiek laiko tu buvai bibliotekoje?
- Keturias valandas.

- Kiek laiko jūs atostogavote?
- Dvi savaites.

- Kiek laiko reikės tavęs laukti?
- Penkias minutes.

4. Paskirties laikas.**N. (Dat.) kuriam laikui?**

- Kuriam laikui išvažiuoji į Klaipėdą? / Kelioms dienoms išvažiuoji į Klaipėdą?
- Trims dienoms.

- Kelintai valandai pirksi bilietus į kiną?
- Penktai valandai.

5. Tikslu kilmininkas.**eiti žiūrėti + ko?**

Einu filmo žiūrėti.

6. Veiksmažodžių būtasis dažninis laikas.

ei - ~~ti~~
turė -~~ti~~ + dav + ...
skaity - ~~ti~~

aš **eidavau** mes **eidavome**
tu **eidavai** jūs **eidavote**
jis, ji **eidavo** jie, jos

Anksčiau daugiau skaitydavau.

7. Nebe-, tebe-

- Anksčiau sportuodavau, bet dabar **nebesportuoju**.
- O aš anksčiau sportavau ir dabar **tebesportuoju**.

8. Veiksmažodžių priesagos -ioti, -inėti, -yti.

bėgti → bėgioti
 joti → jodinėti
 plaukti → plaukioti
 nerti → nardyti

šokti → šokinėti
 mesti → mėtyti
 spirti → spardyti

Sportininkas bėga taku.

Jis mėgsta rytais bėgioti.

9. Neveikiamosios rūšies esamojo laiko dalyviai.

Koks? Kokia? Kokie? Kokios?

mesti, meta, metė met-a + mas, ma; mi, mos → metamas, metama; metami, metamos

Metamas **linksniuojamas kaip geras**.

Metama **linksniuojamas kaip gera**.

Jono skaitoma knyga yra labai įdomi.

Kieno skaitoma knyga yra įdomi?

Ar **tavo** skaitomas žurnalas yra įdomus?

10. Neveikiamosios rūšies būtojo laiko dalyviai.

Koks? Kokia? Kokie? Kokios?

mesti, meta, metė mes-ti + tas, ta; ti, tos → mestas, mesta; mesti, mestos

Mestas **linksniuojamas kaip geras**.

Mesta **linksniuojamas kaip gera**.

Ši knyga jau **Petro** skaityta.

Kieno skaityta knyga?

Tas filmas jau **mūsų** matytas.

Kieno matytas tas filmas?

11. Neveikiamosios rūšies dalyvių esamojo laiko negimininė forma.

Kas daroma?

žaisti, **žaidžia**, žaidė žaidžia + **ma** → žaidžiama

Čia dažnai yra žaidžiama.

12. Neveikiamosios rūšies dalyvių būtojo laiko negimininė forma.

Kas daryta?

žaisti, žaidžia, žaidė žaisti + **ta** → žaista

Čia buvo žaista.

13. Veiksmo rezultato priešdėliai.

statyti – **p**astatyti

rašyti – **p**arašyti

žaisti – **p**ažaisti

mėtyti – **p**amėtyti

siūti – **p**asiūti

daryti – **p**adaryti

valgyti – **s**uvalgyti

rengti – **s**urengti

megzti – **n**umegzti

mesti – **n**umesti

Futbolą žaidėme šioje aikštėje.

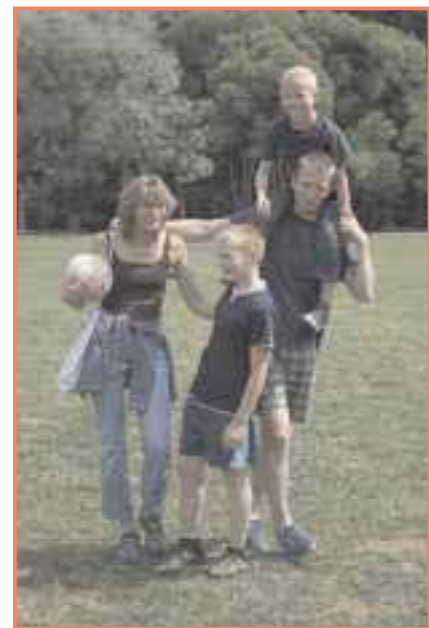
Jau pažaidėme, eisime namo.

Mezgu sesei kepurę.

Numezgiau sesei kepurę.

žaidžia

pažaidė

1. Kam kam tinka? Pasakykite, ką jūs mėgstate veikti.

- 1. Aš mėgstu jodinėti.
- 2. Man patinka slidinėti.
- 3. Aš mėgstu fotografuoti.
- 4. Aš mėgstu žvejoti.
- 5. Aš mėgstu šokti.
- 6. Aš mėgstu žaisti krepšinį.
- 7. Aš mėgstu nardyti.
- 8. Aš mėgstu megzti.

1	2	3	4	5	6	7	8
b							

2. Įrašykite praleistus žodžius.

1. Vakara Inga **mezgė** megztinį.

2. Jonas dabar į krepšį.

3. Rytoj vaikinai šachmatais.

4. Dvi draugės mėgsta čiuožykloje.

5. Jie mėgsta baseine.

6. Mano kaimynai kartais po mišką.

7. Kai pasninga, mokiniai mokyklos kieme senį besmegenį.

8. Du kartus per savaitę Jurga eina į dailės studiją.

9. Diana norėtų šiuolaikinių šokių grupėje.

10. Vakara per vakarėlį mūsų mokyklos muzikantų grupės.

11. Jau yra pakankamai sniego, važiuojame

12. Sekmadienį važiuojame į žirgyną. Tėvelis ir aš mėgstame

13. Dabar einame – vakare virsime žuviene.

3. Įrašykite tinkamo žodžio tinkamą formą.

eilė, varžybos, kuprinė, slidės, žiūrovai, vieta, kamuolys, raketė, rogutės,
choras, vakarėlis, miegmaišis, pačiūžos, valtis, laužas, meškerė

1. Vytautas irklavo ...

v a l t i s

2. Šiandien mūsų mokykloje bus krepšinio ...

v ž s

3. Senelis išmokė Paulių žvejoti ir nupirko jam ...

m r

4. Gyvenau palapinėje, miegojau ...

m a y

5. Vakare užsikūrėme ... ir išsivirėme sriubos.

l a

6. Jeigu nori lankyti teniso treniruotes, reikia nusipirkti ...

r e ė

7. Į ... atėjo mano geriausi draugai.

a k i

8. Sporto salėje yra ne vienas oranžinis krepšinio ...

m u l

9. Eime į čiuožyklą! Pasiimk ...

č i ž

10. Žiemą nuo kalniukų važinėjame ...

r u m

11. Kurioje ... ir kurioje vietoje jūs sėdėjote?

l é

12. Salė buvo pilna ...

ž ū

13. ... buvo labai sunki.

k r

4. Parašykite, kas tai yra.

1. Laisvalaikis – **tai yra laikas, kai mes nesimokome ir nedirbame, o ilsimės.**

2. Aikštelė

3. Palapinė

4. Vakarėlis

5. Aktorius

6. Žiūrovas

6. Pažymėkite, kas kam tinka.

- 1. Kai norime nueiti į spektaklį, mes perkame
- 2. Į spektaklį susirinko daug
- 3. Aktoriai vaidina
- 4. Žiūrovai sėdi savo
- 5. Kas atlieka pagrindinį
- 6. Grojo Lietuvos simfoninis
- 7. Orkestrui dirigavo garsus

- a) žiūrovų.
- b) vietose.
- c) vaidmenį?
- d) **bilieta**.
- e) dirigentas.
- f) scenoje.
- g) programa.
- h) orkestras.

1	2	3	4	5	6	7
d						

7. Pažiūrėkite į nuotraukas. Parašykite žodžių, susijusių su tuo, kas pavaizduota jose.

jachta,

maudytis,

šalta,

8. Parašykite pagal pavyzdį.

1. Knyga, kurią skaito draugas, yra **draugo skaitoma knyga.**
2. Kamuolys, kuri meta krepšininkas, yra
3. Palapinės, kurias stato vaikinai, yra
4. Simfonija, kurią groja orkestras, yra
5. Paveikslai, kuriuos tapo mergina, yra
6. Vakarėliai, kuriuos rengia mokiniai, yra
7. Valtis, kurią irkluoja Rimantas, yra
8. Slidės, kurias perka draugas, yra
9. Šokis, kuri mes šokame, yra
10. Treniruotės, kurias lanko broliai, yra
11. Megztinis, kuri mezga sesuo, yra

9. Parašykite pagal pavyzdį.

1. Paveikslas, kuri nutapė dailininkas, yra **dailininko nutapytas paveikslas.**
2. Bilietas, kuri nupirko draugas, yra
3. Dainos, kurias padainavo choras, yra
4. Trampilas, kuri pastatė sniegentininkai, yra
5. Muziejus, kuri mes aplankėme, yra
6. Parodos, kurias surengė mokiniai, yra
7. Žuvis, kurias sugavo vaikinai, yra
8. Palapinės, kurias pastatė turistai, yra
9. Salė, kurią papuošė merginos, yra
10. Rogutės, kurias jūs vakar nupirkote, yra
11. Svečiai, kuriuos jūs pakvietėte, yra

10. Iš žodžių sąrašo įrašykite į tekstą praleistus žodžius.

suren~~g~~ta, sureng~~t~~a, skelbiamas, išleista, suorganizuotos, įkurti, pradėtas, skirta

Aš galiu

Koalicija „Už sveiką ir saugų vaikų ir jaunimo gyvenimą“ vienija organizacijas, kurios yra neabejingos jaunimo problemoms. Prieš trejus metus buvo **pradėtas** projektas „Aš galiu“. Koalicijos partneriams svarbu ne tik padėti vaikams ir jaunimui atsisakyti kvaišalų, alkoholio bei rūkalų, bet ir daryti tai civilizuotai – leisti jauniems žmonėms patiems parodyti iniciatyvą.

Per pirmuosius dvejus projekto „Aš galiu“ metus daugiau nei 300 seminarų Lietuvos mokyklose, 83 mokyklos parengė kovos su žalingais įpročiais planus, 250 mokyklų buvo pinigų laisvalaikio įrangai įsigyti, didžiuosiuose Lietuvos miestuose mugės-konferencijos, trijų dienų moksleivių šventė Druskininkuose, geriausių mokyklų projektų knyga, moksleivių dizainerių, verslininkų, kulinarų, poetų ir „blogiukų“ klubai, 2002 metų gegužės mėnesį įvyko projekto suvažiavimas Panevėžyje.

Šiais metais klasės interjero konkursas.

11. Įrašykite žodžius pagal pavyzdį.

kažkas, kažkur, kažkada, kas nors, kur nors, kada nors, bet kas, bet kur, bet kada, bet koks, bet kaip, joks, jokia, kai kas, koks nors, kokia nors, kažkoks, kažkokia

1. Einame **kur nors** šiandien vakare.
2. man taip pat patiko krepšinis.
3. nukrito teniso kamuoliukas.
4. Šiais metais dar nebuvo spektaklyje.
5. sakė, kad sekmadienį mokykloje bus diskoteka.

6. Gal nori eiti: į teatrą, koncertą ar parodą?
7. Aš manau, kad gali išmokti važinėti riedučiais. Visiškai nesunku.
8. mes jau buvome prie šio ežero. Gal prieš metus, gal dar seniau.
9. Nieko nekviečiau į gimtadienį, bet ateis: Viktoras, Nida arba Jolanta.
10. – Niekada nebuvo stovykloje. Ar tu buvai stovykloje?
– buvau, bet dabar jau net neprisimenu, kokioje.
11. – Ar jūs slidinėjote kalnuose?
– Taip, buvau Kaukazo kalnuose. Tikiuosi dar ten nuvažiuoti.
12. – tau šiandien skambino
– Kas?
– Atspėk.
13. Norėčiau pakviesti tave į spektaklį.
14. Man niekada nepatiko šventė mūsų mokykloje. Visos šventės buvo labai nuobodžios.
15. Einame į parodą.
16. vaikinai tau skambino. Aš nepažinau, kas, o jis neprisistatė.
17. Reikia išlipti prie mokyklos.
18. Iki Pramogų centro galite važiuoti autobusu.
19. Rytoj galite man skambinti: rytą, vidurdienį ar vakare.
20. – Kur einame?
– Man nesvarbu. Einame
21. Aš pasipuošiu – nenoriu atrodyti

12. Įrašykite tinkamą žodžių formą.

1. **Savaitgaliais** (Savaitgaliai) dažniausiai važiuojame su draugais į mišką ar prie ežero.
2. Nupirk du bilietus (rugsėjo dvidešimt šešta diena) (septinta valanda).
3. Iš namų į treniruotę šįryt važiavau (valanda).
4. Prie ežero atostogavome (dvi savaitės).
5. (Jaunystė) mano senelis labai mėgo žvejoti.
6. Vaikiniai (pusė dienos) žaidė krepšinį.
7. Palauk manęs čia, užėsiu pas draugę tik (penkios minutės).
8. Važiuojame prie jūros (mėnuo). Ar jūs buvote prie jūros (mėnuo)?
9. Violetos gimtadienis (vasario penkiolikta diena).
10. Berniukai važiuoja į stovyklą (penkiolika dienų).
11. Jie išvažiavo prieš (trys dienos), grįš po (septynios dienos).
12. Per (aštuonios dienos) mes gerai pailsėjome.

13. Įrašykite tinkamą veiksmažodžio formą.

1. Kai buvau penktokas, po pamokų iki vėlaus vakaro **važinėjau** / **važinėdavau** (važinėti) riedučiais, dabar (pamėgti) dviračių sportą.
2. Anksčiau Daiva (nepraleisti) nė vienos mokyklos diskotekos, dabar mieliau (skaityti) knygas ir (klausytis) muzikos.
3. Aną vasarą Tomas kasdien (maudyti) ežere, (plaukioti) valtimi, (žaisti) futbolą su draugais. Dabar, kai prasidėjo mokslo metai, jis vėl daug laiko (praleisti) prie knygų.

4. Pernai kiekvieną savaitgalį mes (slidinėti),
(važinėti) rogutėmis nuo kalnelių, nes (būti) daug sniego. Šįmet žiemą beveik
..... (nesnigti), todėl aš su savo draugais (sėdėti) prie
kompiuterio ir (žaisti) žaidimus.
5. Anksčiau kiekvieną vasarą jūs (keliauti) dviračiais,
..... (eiti) į žygius. Kodėl šią vasarą niekur (neiti) ir
..... (nevažiuoti)?

14. Parašykite veiksmažodžius su nebe- ar tebe-.

1. Anksčiau mokiniai dažniau mokykloje rengdavo parodas, o dabar jau **neberengia**.
2. Prieš metus Jurgis grojo mokyklos ansamblyje ir šįmet
3. Nuo mažens Petras piešė, bet dabar
4. Iki aštuntos klasės Agnė šoko klasikinius šokius, bet dabar
5. Anksčiau mes žiūrėdavome televizorių iki vėlumos, o dabar
6. Jam visada sekdavosi lošti kortomis ir dabar
7. Vytautas ir jo draugai aną mėnesį mokėsi buriuoti ir šį mėnesį

15. Įrašykite tinkamo veiksmažodžio tinkamą formą. Kur reikia, parašykite priešdėlius.

1. Vaikinas **nėrė** į ežerą. Jam patinka **nardyti** ežere.
2. Vaikai nuo ryto iki vakaro žaidžia futbolą. Jie labai mėgsta kamuolį.
Viktoras kamuolį ir pataikė tiesiai į vartus.
3. Dabar Andriaus eilė į tolį 2 metrus. Merginos mėgsta
..... per šokdynę.
4. Pažiūrėk, kaip greit jis, tikriausiai
pirmas. Jis kiekvieną rytą ir vakarą po parką.

5. Mėgstame ežere. 100 metrų atstumą Andrius
 labai greit.
6. Važiuojame į žirgyną. Jis pro vartus.
7. Krepšininkas kamuolį į krepšį. Vytautas visada labai taikliai
 kamuolį.

16. Perskaitykite informaciją. Kur norėtumėte nueiti ar nuvažiuoti jūs? Kodėl?

VILNIAUS TEATRAS "LĖLĖ"
spektaklis - minėjimas
SILVESTRAS DŪDELĖ
(pagal Antano Gustaičio pjesę)
 skirtas profesionaliųjų lėlių teatro pradininko
 STASIO UŠINSKO
 (1911-1971)

Vaidinime dalyvauja: Silvestras Dūdėlė, Tarnaitė Burborėlė,
 Katina Murkelis, Vištelė Kikirikė, Ožys Barzdėlaūtis,
 Šunelis Lapkus, Lukštingali ir kitos žymybės.
 Spektaklį ves panelė Olga Povėvičiūtė ir ponaitis Trmantas Jankaitis.

Režisierius, dailininkas, scenarijaus autorius
RIMAS DRIEŽIS
 Kompozitorius
ŠARŪNAS NAKAS
 Aktoriai:
 EIVYRA PIŠKINAITĖ, LIJANA MUŠTAŠVILI,
 SIGUTĖ MIKALAUŠKAITĖ, DEIVIS SERAPINAS

Trukmė 40 min.

NESTABDYK!
 | kurią stovyklą vyksi šiemet?
VASAROS STOVYKLOS
LIETUVOJE IR UŽSIENYJE

- Lietuvos - „Saulės puzelis“, „Jauja, Kupėkariai“, „Bendrabalis kelias“, „Jauja žuvis“, „Sėdintis pūkas“, „Jauja laivai vasaros vakarai“, „Būti, būti, būti“
- Švedijoje - „Kvija - La Dalne sila“
- Latvijoje - „Tiesi dūka šventųjų kalnų“ (Kulona kalnais)
- Lenkijoje - „Būti su baidyklėmis“
- Prancūzijoje - „Populiacijos kaimo baidyklės“
- Vėlyvoje vyksiančiose dienose stovyklos - „Stovykla skrydžiu“, „Nepažinti pasaulis“

TAI DAUGIAU, NEI TIKIESI!

Povandeninio plaukimo varžybos
Aleksandrui Sinkevičiui
 atminti

Lapkričio 25 d. (šeštadienis)	Lapkričio 26 d. (sekmadienis)
12.00 - 12.45 apšilimas;	11.15 - 12.00 apšilimas;
13.00 - 13.15 varžybų atidarymas;	12.00 - 13.45 varžybos;
13.15 - 15.00 varžybos.	13.45 - 14.15 apdovanojimas.
30 m plaukimas;	50 m plaukimas;
200 m plaukimas;	100 m plaukimas;
800 m plaukimas	400 m plaukimas.

17. Grupelėmis pasitarkite, kokie renginiai galėtų būti rengiami jūsų mokykloje. Parašykite renginių skelbimus. Pasitarkite ir išrinkite įdomiausią renginį ir geriausią skelbimą.

18. Į jūsų mokyklą savaitei atvažiuoja mokinių grupė iš kitos šalies. Pasitarkite grupelėmis ir parenkite laisvalaikio programą savo vienmečiams.

PIRMADIENIS

.....
.....
.....

ANTRADIENIS

.....
.....
.....

TREČIADIENIS

.....
.....
.....

KETVIRTADIENIS

.....
.....
.....

PENKTADIENIS

.....
.....
.....

ŠEŠTADIENIS

.....
.....
.....

SEKMADIENIS

.....
.....
.....

19. Pažiūrėkite į paveikslėlius. Taip jums nutiko atostogaujant. Papasakokite draugams.

.....

.....

.....

.....

.....

1. Perskaitykite informaciją apie rekordinį piešinį. Paklauskite radijo pranešimo ir įrašykite praleistus žodžius bei skaičius.

Ilgiausia šalyje piešinį sukūrė 543 vaikai iš Marijampolės

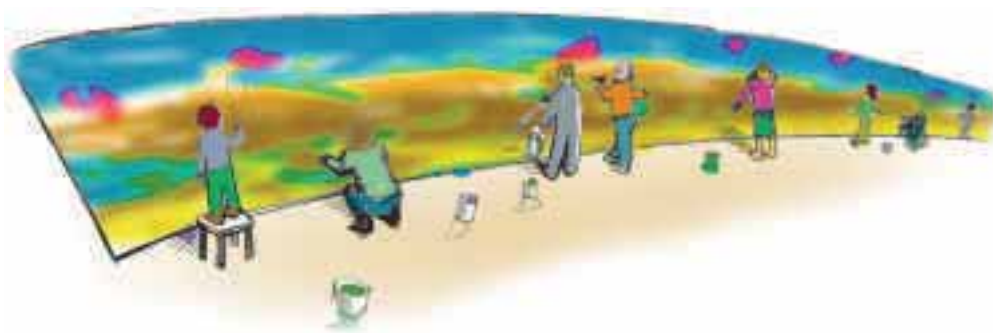
Keli **šimtai** Marijampolės vaikų gali didžiuotis, kad tapo ilgiausio Lietuvoje piešinio autoriais. Tai oficialiai pripažino Lietuvos rekordų agentūra „Factum“ – į Marijampolę atsiuntė diplomą.

Spalio dieną „Spindulio“ kino teatre komisijos nariai vaikams įteiks dokumentus, kuriuose bus parašyta, kad jie tapo Lietuvos rekordo autoriais. Rekordininkai galės pamatyti filmą, kaip jie kūrė ilgiausią piešinį.

Piešinį vaikai piešė rugpjūčio dieną. Renginio organizatoriai tikėjosi, kad ateis apie dailininkų, tačiau susirinko daugiau nei penki šimtai.

Iki šiol ilgiausias vaikiškas piešinys buvo metrų ilgio ir 60 centimetrų pločio. Marijampolės vaikai ant balto per valandą nupiešė metrų 86 centimetrų ilgio piešinį tema „Pasaulis vaiko akimis“. Jie nusprendė dar gerinti rekordą – jų piešinys buvo metrų 26 centimetrų ilgio bei centimetrų pločio.

Piešinį komisija supakavo ir išvežė į Kauną.

2. Paklauskite informacijos apie rengiamą klasės interjero konkursą ir įrašykite praleistus žodžius arba skaičius.

Projektas „Aš galiu“

KLASĖS INTERJERO konkursas

Užsiregistruoti reikia iki lapkričio 12 dienos.

Užsiregistruoti galima telefonu

Užsiregistruoti galima ir elektroniniu paštu

Klasės interjero eskizus ir nuotraukas atsiųsti iki gruodžio

dienos.

Adresas:

g. 5, LT-

Vilnius.

1. Grupelėmis aptarkite konkurso sąlygas ir taisykles.
2. Kaip norėtumėte pakeisti savo klasės interjerą?
3. Parenkite klasės interjero eskizų ir aptarkite visi kartu.
4. Pasitarkite ir išrinkite geriausią eskizą.

3. Paklauskite Kęstučio Kasparavičiaus istorijos „Skrendančios knygos“ ir atsakykite į klausimus.

1. Apie ką pasakojama istorijoje?
2. Koks buvo žmonių gyvenimas be knygų?
3. Ką paprastai veisdavo miestelio žmonės?
4. Kas skrido pro miestelį vieną rudens dieną?
5. Kaip miestelyje atsirado knygų?
6. Ar jūs skaitote knygas?
7. Kokios knygos jums patinka?
8. Kokią knygą neseniai perskaitėte? Trumpai papasakokite, apie ką ta knyga.

Nupieškite iliustracijų girdėtai istorijai.

Suvaidinkite istoriją apie skrendančias knygas.

4. Paklausykite eilėraščio. Įrašykite praleistus žodžius.

Šiandien leisim aitvarus

Vos ateis pavasaris,
Giedras šiltas vakaras,
 Eik į orą – ar:
 Skraido pievoj aitvarai.

Ir ne tie, kur atseka
 Iš pasaulio,
 Kur žadėdami turtus,
 Skraido ištisis

Prišti už siūlo,
 Jie pavasarį tau siūlo –
 Sako: vasara ateis
 Su gėlių žiedais.

Ir todėl pavasarį,
 Tokį gražų,
 Kai ateis giedri orai,
 aitvarai!

Nors ir ne iš pasakų,
 Tegų žada vasarą,
 Tegų skraido taip,
 Kad jau jų

Liutauras Degėsys

1. Perskaitykite straipsnį ir pažymėkite, kuris teiginys teisingas, kuris – neteisingas.

— Šiaurės Atėnai, 2005 m. vasario 11 d. —

Vilniečiai aštrių pojūčių ieško ant Tauro kalno

Atsineša ir kastuvus

Tauro kalnas yra sostinės centre. Čia mėgsta rinktis ekstremalaus sporto mėgėjai. Jie ateina čia su kastuvais, snieglentėmis ir slidėmis.

Vilniečiai pirmiausia sukasė sniego trampliną, kurį kiekvieną kartą vis paaukština. Skrydis nuo tramplino patinka ne tik penkiolikmečiams, bet ir keturiasdešimtmečiams. Snieglentes vilniečiai dažniausiai perka Austrijoje, kur jos yra daug pigesnės negu Lietuvoje.

Sostinės Tauro kalną snieglentininkai pasirenko dėl to, kad ant jo patogų užlipti – yra laiptai. Jei jų nebūtų, reiktų rūpintis keltuviu.

Nuo tramplino šokinėja ne tik vaikinai, bet ir merginos. Fabijoniškių vidurinės mokyklos septintokė Laura sakė, kad jai patinka pavojai, todėl snieglentes mėgsta labiau negu slides.

Snieglentės populiarėja

Ekstremalaus sporto klubo X prezidentas Mantas Paulauskas sakė, kad Vilniuje snieglentės populiarėja. Vien tik ant Tauro kalno dabar susirenka apie penkiolika šio sporto mėgėjų. Pernai ateidavo tik šeši.

Vienas snieglentininkų, Giedrius, siūlė vasarą važinėti riedlentėmis. Tada, kaip sakė jis, bus lengviau žiemą šokinėti nuo tramplino. Snieglenčių sporto mėgėjams Giedrius siūlo per televiziją žiūrėti specialias televizijos laidas snieglentininkams.

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Snieglentininkai renkasi ant Tauro kalno.	✓	
2. Snieglenčių sportas patinka ir jauniems, ir vyresniems.		
3. Snieglentes geriau pirkti Austrijoje, o ne Lietuvoje.		
4. Ant Tauro kalno snieglentininkus užkelia keltuvas.		
5. Devintokė Laura bijo šokinėti nuo tramplino.		
6. Vis daugiau žmonių domisi snieglenčių sportu.		
7. Vasarą snieglentininkai galėtų treniruotis važinėdami riedlentėmis.		

Atsakykite į klausimus.

1. Kaip jūs leidžiate laisvalaikį žiemą?
2. Koks žiemos sportas mėgstamas jūsų šalyje?

2. Perskaitykite laikraščio korespondentės klausimus ir septintoko Vytauto Armono atsakymus. Pažymėkite, kuriam klausimui tinka kuris atsakymas.

■ Lietuvos rytas, 2007 m. sausio 5 d.

Anūkų konstruojamo lėktuvo paslaptį išsaugojo senelė

Kalbėjosi „Lietuvos ryto“ korespondentė
Vida Savičiūnaitė

Septintokas Vytautas Armonas yra Kauno rajono Garliavos vidurinės mokyklos moksleivis. Kartu su savo pusbroliu vienuoliktoku Dainiumi Armonu vasarą jis atostogavo Šilutės rajone pas močiutę. Per atostogas pusbroliai sukūrė natūralaus dydžio sportinį lėktuvą.

1. Vytautai, kodėl jūs su Dainiumi sugalvojote statyti lėktuvą?
2. Kodėl pasirinkote būtent Jak-50 lėktuvo modelį?
3. Ar tiesa, kad suaugusieji nežinojo, kad jūs statote lėktuvą?
4. Iš ko pagamintas lėktuvas?

A Mano dėdė Vladas Kinzgaila yra tikras lėktuvų konstruktorius. Tėčio brolis Virmantas Armonas yra keleivinių lėktuvų lakūnas.

B Iš medžio, storo polietileno. Mūsų lėktuvas stovi ant seno automobilio ratų.

C Lėktuvo korpuso ilgis – 7,8 metro, sparnų – 9 metrai.

D Mes abu seniai domimės lėktuvais, kuriame modelius. Dainius iš popieriaus padarė apie 50 lėktuvų, aš iš plastilino jau nulipdžiau apie penkiolika. Jau seniai norėjome sukonstruoti Jak-50. Brėžinius radome internete, „Sparnų“ žurnale. Juos studijavome nuo žiemos.

5. Kokio dydžio jūsų lėktuvas?

6. Kaip atrodė kiekviena tavo ir Dainiaus diena, kai statėte lėktuvą?

7. Sakei, kad tavo tėvas skraidė lėktuvu. Ar yra daugiau vyrų jūsų giminėje, kurie domisi lėktuvais?

8. Tikriausiai abu su pusbroliu rinksitės lakūno profesiją?

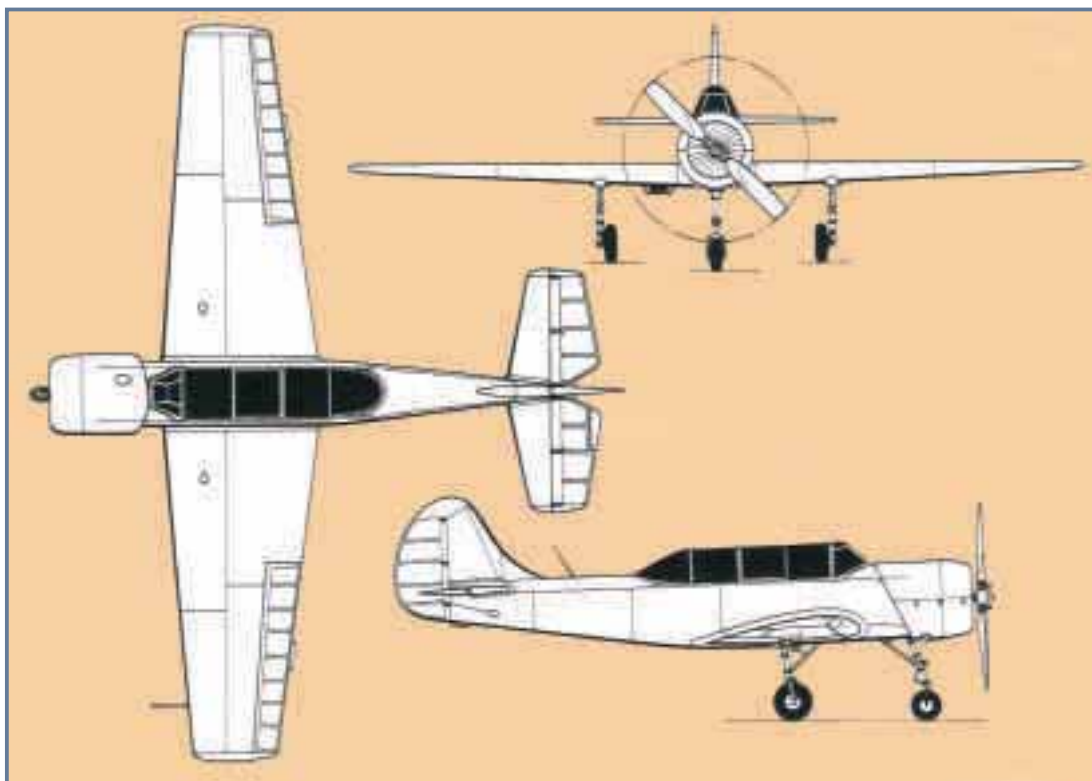
E Taip. Norėjome visiems padaryti staigmeną. Mūsų paslaptį iš pradžių žinojo tik močiutė. Ji buvo mūsų rėmėja. Labai skaniai virė valgyti. Mano tėtis sužinojo tik tada, kai prireikė pinigų dažams.

F Pastatyti Jak-50 nutarėme todėl, kad mano tėtis skraidė tokiu lėktuvu.

G Žinoma. Jau šią vasarą norėjome pradėti mokytis skraidyti, bet neturėjome laiko – konstravome lėktuvą.

H Smagiai dirbome nuo ryto iki vakaro. Net pavalgyti pamiršdavome.

1	2	3	4	5	6	7	8
D							

3. Perskaitykite, kas rašoma apie vaikinų ir merginų pomėgius. Pažymėkite, kurių jaunuolių pomėgius atitinka dešinėje pateiktos straipsnių, pranešimų ir skelbimų ištraukos.

1. Martynas mėgsta žiemos sportą.

2. Margarita lanko Senamiesčio dailės studiją. Vasarą bus surengta pirmoji jos tapybos paroda.

3. Vykintas nepraleidžia nė vienos įdomesnės televizijos laidos apie automobilius.

4. Inga domisi madomis. Neseniai jos fotografija buvo „Panelės“ žurnale. Ji svajoja būti manekene.

5. Monika ir Kristina mėgsta šokti.

6. Mindaugas lanko futbolo treniruotes nuo 5 klasės.

A Parodoje, kuri vyksta Šiuolaikinio meno centre, dalyvavo trijų Baltijos šalių jaunieji dailininkai. Jauniausiam dailininkui Ignui Augūnui 10 metų. Jis parodoje dalyvauja pirmą kartą.

B Sausio 9–12 dienomis Vilniuje, Moksleivių rūmuose, vyks šiuolaikinio šokio festivalis. Dalyvaus jaunieji šokėjai iš Vokietijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos ir Baltarusijos. Festivalio renginių pradžia 18 val. Bilietus galite įsigyti Moksleivių rūmuose.

C Šeštadienį nuo 11 iki 17 valandos Dailės akademijos salėje bus demonstruojami moksleivių ir studentų sukurti drabužiai vaikams ir jaunimui. Renginyje dainuos ansamblis „Ugnelė“.

D Tada į aikštę išbėgo penktas numeris Vytautas Ramanauskas. Visi tikėjosi, kad jis įmuš įvartį: ir komanda, ir treneris, ir žiūrovai.

E Pasnigo. Vilniaus snieglenčių sporto mėgėjai vėl renkasi ant Tauro kalno, kur pernai įsirengė trampilą.

F Laidoje TV „Keturi ratai“ mes papasakosime apie naujus greičio apribojimus. Priminsime, kaip reikėtų paruošti automobilį žiemai.

1	2	3	4	5	6
E					

Atostogauti – smagu!

Kaip pasakyti, kam teikiama pirmenybė

Aš labiau norėčiau dviračio.

Aš labiau norėčiau slidinėti nei čiuožti pačiūžomis.

Man labiau patinka grybauti nei uogauti.

Kaip nenoromis išreikšti savo nuostatą, požiūrį

Gal ir taip. / Gal ir ne.

Na, taip. / Na, ne.

Jeigu tu taip sakai. / Jeigu jūs taip sakote.

Kaip pasakyti, kas nemalonu, nepatinka

Tai nemalonu / bjauru / nepatogu.

Aš nemėgstu lietingo oro.

Man nepatinka atostogos mieste.

Man nepatinka maudytis šaltoje jūroje.

Kaip išreikšti baimę, nerimą

Bijau arklių.

Bijau, kad peršalsiu.

Bijau ilgai kaitintis saulėje.

Man neramu.

Man neramu, kad vanduo užlies kiemą.

Kaip nuraminti

Patikėk / patikėkite, viskas bus gerai.

Tikiuosi, viskas bus gerai.

Nesijaudink / nesijaudinkite, viskas bus gerai.

Nusiramink / nusiraminkite, nieko baisaus.

Nereikia taip jaudintis.

Kaip išskaičiuoti mintis, apibendrinti

Pirmiausia ..., po to ..., tada

Pirma, Antra, Trečia,

Pagaliau ... / Galų gale ... / Galiausiai

1 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio. Atsakykite į klausimus.

1. Apie ką mokytoja kalbasi su mokiniais?
2. Kur siūlo keliauti Birutė?
3. Dėl ko nerimauja Romas?
4. Ką siūlo Mykolas?
5. Kokį ekskursijos planą išdėstė mokytoja?
6. Ką mokiniai veiks autobuse kelionės metu?

2. Paklauskite pokalbio antrą kartą. Pabaikite rašyti sakinius.

1. Rumšiškių etnografinis muziejus yra netoli, prie
2. Mokytoja siūlo aplankyti ir keliauti į
3. Mokiniai norėtų aplankyti Klaipėdoje ir Palangoje.
4. Mokytoja pritaria Mykolo siūlymui vykti į ekskursiją dienoms.
5. Vaikai svajoja pamatyti, pasimaudyti, pašokinėti per
6. Nakvoti keliautojai planuoja
7. Vaikai prisimena pasakojimų apie,,

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Mokytoja: Na, ar pagalvojote, kur šiemet vyksime į ekskursiją?

Birutė: Siūlau važiuoti į Rumšiškės.

Romas: Kažkoks kaimas Rumšiškės... Ką ten veiksime?

Birutė: Kodėl kaimas? O kad ir kaimas, tai nepaprastas. Rumšiškės – tai etnografinis muziejus po atviru dangumi. Visai netoli Kauno, gražioje Kauno marių pakrantėje. Laukuose, tarp miškelių, prie upelio, yra sodybų iš įvairiausių Lietuvos vietų: Aukštaitijos ir Žemaitijos, Dzūkijos ir Suvalkijos.

Mykolas: Gal ir įdomu Rumšiškėse, bet, mokytoja, žadėjote kelionę prie jūros.

Mokytoja: O kas, jeigu mes vyktume į pajūrį: Klaipėdą, Palangą, Kuršių neriją, o pakeliui aplankytume Rumšiškės.

Romas: Man neramu, ar spėsime per vieną dieną viską apžiūrėti? Be to, aš labai norėčiau į Klaipėdos jūrų muziejų.

- Birutė:** O aš svajoju aplankyti Gintaro muziejų Palangoje.
- Mykolas:** Nusiraminkite. Kas sakė, kad vyksime vienai dienai? Galime apsistoti nakvynės, pavyzdžiui, Klaipėdoje ar Nidoje.
- Mokytoja:** Puiki mintis! Klaipėdoje apžiūrėsime jūrų uostą, Laikrodžių muziejų, paskui keltu persikelsime per marias į Smiltynę, aplankysime Jūrų muziejų. Ar sutinkate su tokiu planu?
- Mykolas:** Sutinkame, tik ar galėsime pasimaudyti, pašokinėti per bangas?
- Birutė:** O laivu plauksime? Pernai su tėveliais ilsėjomės Šventojoje, plaukėme jachta, burlentėmis...
- Romas:** O kopas ar pamatysime?
- Mokytoja:** Palaukite, ne viskas iš karto. Ir pasimaudysite, ir kopas pamatysite. Pirmiausia aplankysime Jūrų muziejų ir autobusu per Kuršių neriją važiuosime į Nidą. Turbūt žinote, kad Kuršių nerija – tai ilga, 90 kilometrų ilgio siaura smėlio juosta. Vienoje kelio pusėje matysite Kuršių marias, kitoje – Baltijos jūrą. Nidoje galėsime užlipti į aukščiausią kopą, pasimaudyti, pasivaikščioti pajūriu, pamatyti, kaip gyveno žvejai. Vakare išplauksime laiveliu į Kuršių marias.
- Birutė:** O kur nakvosime?
- Mokytoja:** Nesijaudinkite, be pastogės neliksime. Nakvynės apsistosime Nidos mokyklos bendrabutyje.
- Mykolas:** Į Palangą važiuosime kitą dieną?
- Mokytoja:** Taip, iš ryto atsisveikinsime su Nida ir grįšime į Klaipėdą. Nuo Klaipėdos iki Palangos tik 25 kilometrai. Palangoje aplankysime Gintaro muziejų, Botanikos parką, užkopsime į Birutės kalną.
- Romas:** Aš žinau legendą apie Birutę ir kunigaikštį Kęstutį.
- Birutė:** O aš – pasaką apie Jūratę ir Kastytį.
- Mokytoja:** Puiku! Visas legendas ir pasakojimus, kuriuos žinote apie jūrą, gintarą, kopas, papasakosite autobuse. Išrinksime geriausią pasakotoją.

2 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio. Atsakykite į klausimus.

1. Kur buvo Audrius?
2. Kas auga sode?
3. Ką draugai veikė?
4. Kur Audrius kviečia draugą?
5. Ką Vytas mano apie poilsį sode?

2. Paklauskite pokalbio antrą kartą. Pažymėkite, kuris atsakymas teisingas, kuris – neteisingas.

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Vasarą Julius su tėvais gyvena mieste.		✓
2. Juliaus tėvų vasarnamį supa sodas.		
3. Prie namo yra didelis daržas.		
4. Julius ir Audrius dirbo šiltnamyje.		
5. Berniukai žvejojo ir maudėsi upėje.		
6. Audrius siūlo draugui pasivažinėti riedučiais.		

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

- Vytas: Sveikas, Audriau, kur tu buvai? Aš tavęs visą dieną ieškojau.
- Audrius: Sveikas, Vytai! Vakar buvau pas Juliją.
- Vytas: O kur jis dabar gyvena? Ne mieste?
- Audrius: Vasarą jis su tėvais gyvena už miesto, sode.
- Vytas: Sode, kaip nuobodu... Darbo turbūt per akis...
- Audrius: Visai ne. Jie turi gražų medinį namelį. Aplink namelį nedidelis sodas: obelys, kriaušės, vyšnios. Yra kelios lysvės, kur auga braškės, bulvės, salotos, krapai, svogūnai. Tiesa, dar yra šiltnamis, ten auga pomidorai, agurkai. Žodžiu, visi vaisiai, daržovės švieži, iš savo daržo...
- Vytas: Ir jūs visą dieną ravėjote daržą, laistėte agurkus? Įdomus laisvalaikis, nieko nepasakysi...
- Audrius: Žinai, Vytai, tu pats daraisi neįdomus. Mes žvejojome, dar nepasakiau, kad sodas yra netoli miško, ant aukštos kalvos, nuo kurios galima nusileisti prie upės. Upės pakrantė labai vaizdinga, ir maudytis, ir žvejoti tinka. Vakare važinėjomės riedučiais. O oro gaurumėlis! Tiesa, Juliaus tėvai kvietė ir tave pasisvečiuoti.
- Vytas: O kur yra tas sodas, ar toli?
- Audrius: Netoli. Už penkiolikos kilometrų nuo Vilniaus. Galėtume važiuoti dviračiais.
- Vytas: Visai nebloga mintis. Gal ir važiuosime.

3 POKALBIS**1. Paklauskite pokalbio. Atsakykite į klausimus.**

1. Kas kalba?
2. Ką ketina veikti Tomas?
3. Kuo nepatenkintas Milošas?
4. Kur Tomas siūlo vykti?
5. Kaip Tomo planą vertina Milošas?
6. Kuo draugai kelias?

2. Paklauskite pokalbio antrą kartą. Pažymėkite, kuris atsakymas teisingas, kuris – neteisingas.

Teiginys	Teisingas	Neteisingas
1. Tomas tvarko kambarį.		✓
2. Tomas rengiasi išvykti.		
3. Milošui nepatiko koncertas.		
4. Tomas kviečia draugą į žygį.		
5. Milošas peršalo ir blogai jaučiasi.		
6. Milošui patinka lietingi orai.		
7. Milošas pasiūlė keliauti ir traukiniu, ir dviračiais.		
8. Tomas įtikino draugą vykti į žygį.		

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Milošas: Tomai, kas atsitiko? Tavo kambarys toks netvarkingas – viskas aukštyje kojoms.

Tomas: Nurimk, Milošai, tikrai nieko neatsitiko. Rytoj išvažiuoju. Tik kuprinę susidėti liko. Gal nori keliauti kartu? Kviečiu.

Milošas: Tiesą pasakius, aš jau bijau tavo pasiūlymų. Ypač po to, kai įkalbėjai mane nueiti į grupės „Lietus“ koncertą Vingio parke: pirma – brangu, antra – garsas nežmoniškas, trečia – šalta, lyja. Brr... nenoriu ir prisiminti.

Tomas: Dabar viskas bus kitaip: keliaujame į turistinį žygį.

Milošas: Tu mane stebini. Tokiu oru?! Aš visai nenoriu peršalti ir susirgti.

Tomas: Šį savaitgalį žadėjo šiltesnius ir gražesnius orus, be lietaus.

Milošas: Kaipgi, sulauksi. Čia, Lietuvoje, visada lyja. Negaliu pakęsti lietaus.

Tomas: Turiu puikų planą...

- Milošas: Tau visada viskas puiku. Na, pasakok, pasakok.
- Tomas: Pirmiausia sėdame ant dviračių ir keliamės į Ignaliną.
- Milošas: Aš labiau norėčiau iki Ignalinos važiuoti traukiniu.
- Tomas: Na, gerai. Iki Ignalinos važiuojame traukiniu, išlipame ir tada puikiu dviračių taku važiuojame į turistų miestelį. Ry tą dviračiais vykstame į žygį po Aukštaitijos nacionalinį parką: kvėpuojame grynu oru, gėrimės gražiausiais vaizdais nuo kalvų viršūnių, maudomės nepaprasto švarumo ežeruose, paskui vakare einame į tikrą kaimo pirtį, galiausiai – vakaronė, kur klausomės aukštaitiškų dainų...
- Milošas: Ką gi, viskas atrodo neblogai, bet oras... Bijau susirgti.
- Tomas: Patikėk, viskas bus gerai. Nesusirgsi.
- Milošas: Na, gerai, keliamės.

4 POKALBIS

1. Paklauskite pokalbio. Atsakykite į klausimus.

1. Kas kalba?
2. Apie ką kalba?
3. Kuris metų laikas labiausiai patinka Jolantai?
4. Kodėl Vaivai nepatinka ruduo?
5. Kuris metų laikas labiausiai patinka Vaivai?

2. Paklauskite pokalbio antrą kartą. Pabaikite rašyti sakinius.

1. Jolantai labai patinka
2. Vaiva mano, kad ruduo nėra pats geriausias metų laikas, nes,,
3. Jolantai patinka rudens rytą išeiti į kiemą,,,
4. Vaiva bijo būti viena
5. Jolantai patinka miškas rudenį, patinka jo
6. Jolanta mėgsta rudens darbus, ypač
7. Kai lyja, Jolantai patinka arba

3. Perskaitykite pokalbį vaidmenimis.

Vaiva: Jolanta, kuris metų laikas tau labiausiai patinka?

Jolanta: Man? Ruduo. Ruduo kaime.

Vaiva: Kodėl ruduo ir dar kaime? Lyja, purvas, tamsu, nuobodu, brr... bjauru.

Jolanta: Na, ne. Visai ne nuobodu ir ne bjauru, o ramu ir gera. Įsivaizduok rudens rytą: gieda gaidžiai, girdi, kaip sode krinta obuoliai. Atsikeli, išeini į kiemą, o ten gadena žąsiukai, karkia vištos, mūkia karvė. Nusiprausi šaltu šulinio vandeniu ir eini į mišką per rasotą pievą...

Vaiva: Na, jeigu miškas, bet baisu vienai...

Jolanta: Ko ten bijoti? Miške rudenį nuostabu, tiek spalvų: žalios eglės ir pušys, geltoni berželiai, raudoni klevai.

Vaiva: Kalbi taip, lyg tai būtų ne kaimas, o kurortas: vaikštai, ilsiesi. O darbai?

Jolanta: Man patinka kaimo darbai. Ypač kasti bulves. Išeina į laukus būrys žmonių, visi geros nuotaikos, juokauja.

Vaiva: Juokas menkas, ypač kai lyja dieną naktį.

Jolanta: Kai lyja, gera grybauti arba sėdėti namuose priešais ugnį: šilta, tylu, tiesiog žiūri į ugnį ir apie nieką negalvoji. Atrodo, kad ir laikas sustoja.

Vaiva: Gal ir taip. Tačiau man labiau patinka vasara.

Jolanta: Dėl skonio nesiginčijama. Betgi tu pati klausei, koks metų laikas man labiausiai patinka. Aš ir sakau – ruduo kaime.

KRAŠTOVAIZDIS

smėlis, kopa, kopos viršūnė

banga

žvejai, molas

keltas kelia, žuvėdra

gintaras

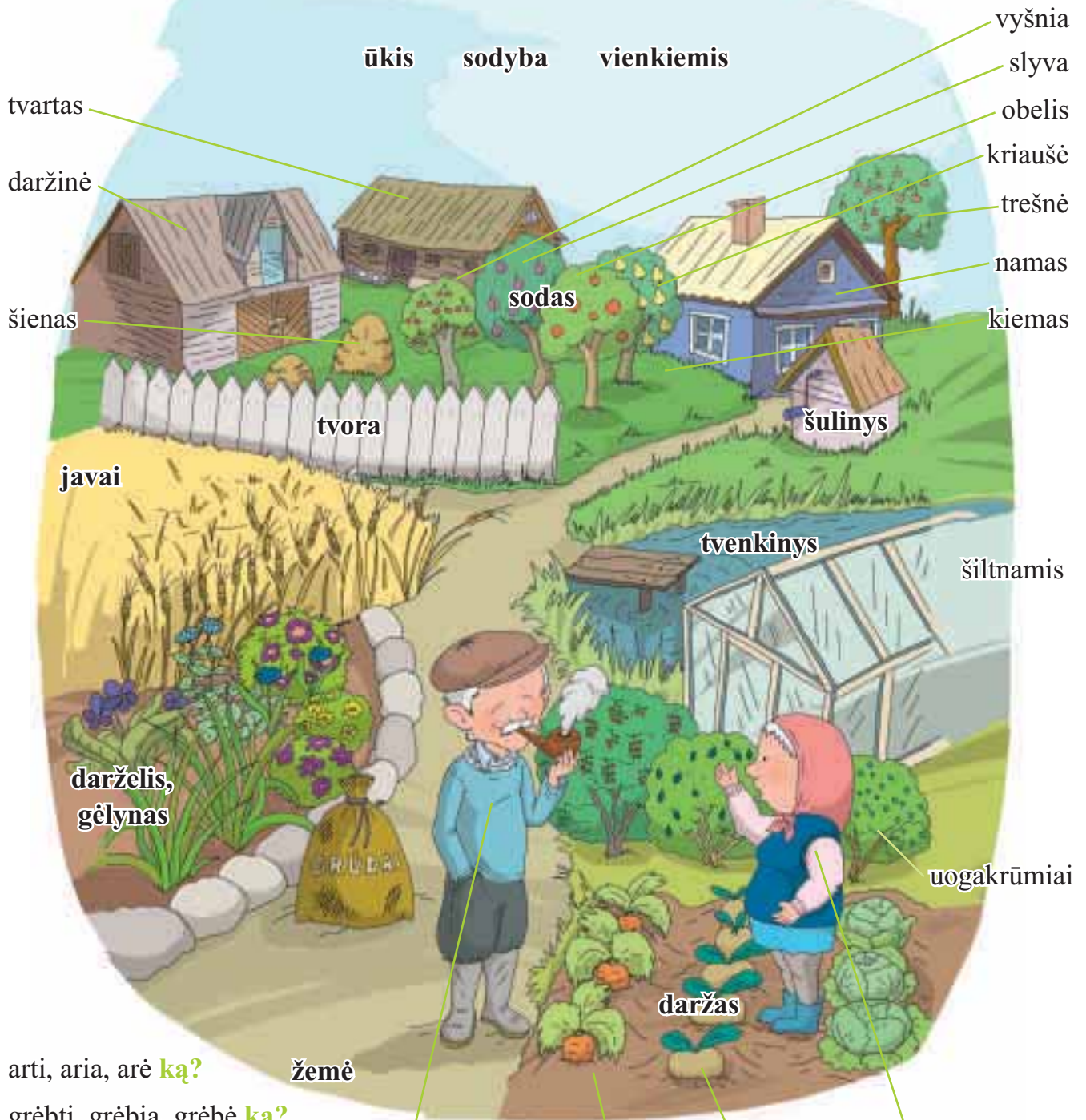
pajūris, pakrantė

jūreivis

banguoti, banguoja, bangavo
 kaitintis, kaitinasi, kaitinosi
 kelti, kelia, kėlė **ką?**
 keltis, keliasi, kėlėsi
 kilti, kyla, kilo
 kopti, kopia, kopė **į ką?**
 plaukti, plaukia, plaukė
 pustyti, pusto, pustė **ką?**
 skraidyti, skraido, skraidė
 šokinėti, šokinėja, šokinėjo
 tęstis, tęsiasi, tęsėsi
 užlieti, užlieja, užliejo **ką?**

KAIME

arti, aria, arė **ką?**

grėbti, grėbia, grėbė **ką?**

kasti, kasa, kasė **ką?**

pjauti, pjauna, pjovė **ką?**

skinti, skina, skynė **ką?**

sodinti, sodina, sodino **ką?**

šienauti, šienauja, šienavo **ką?**

žemė

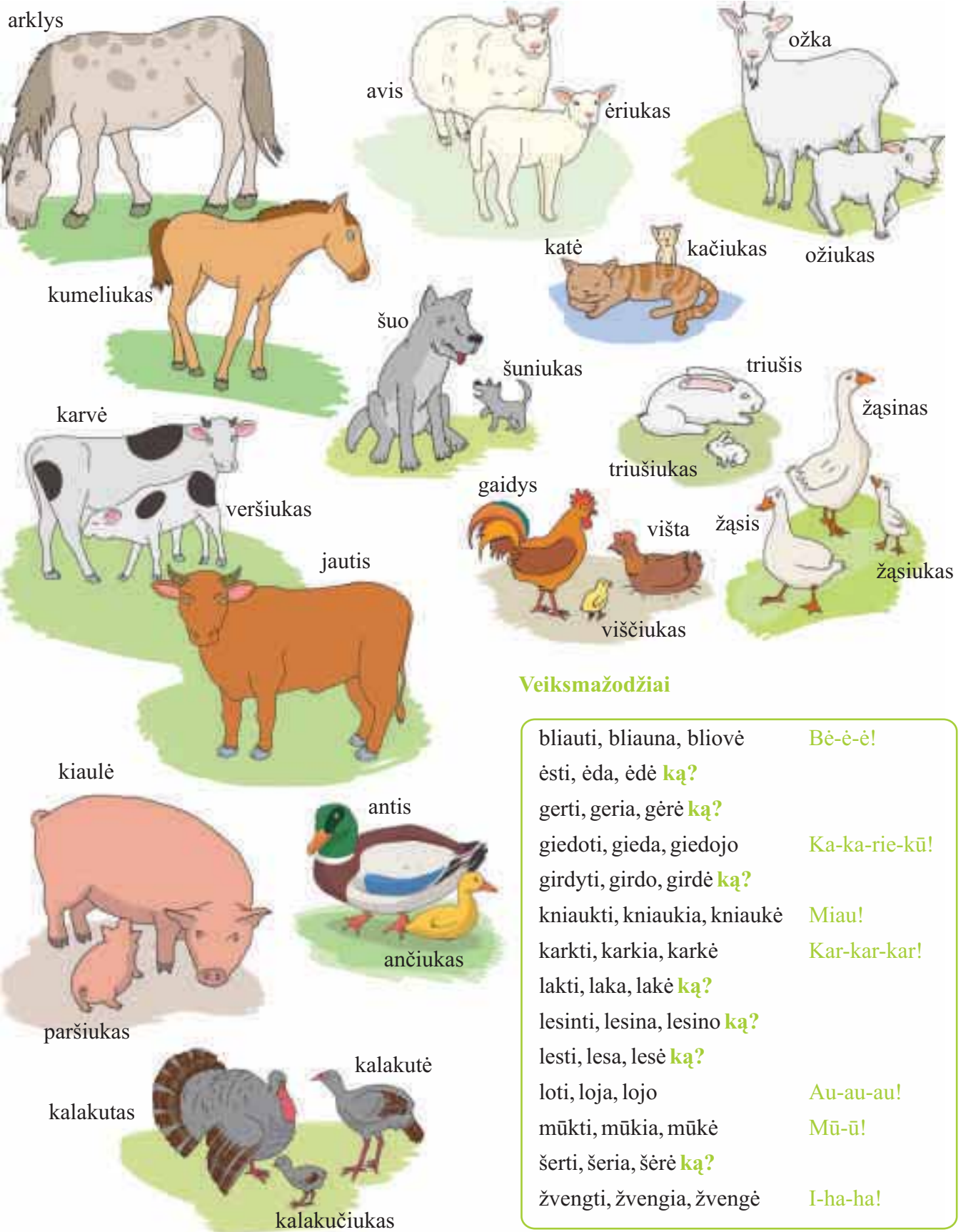
ūkininkas

lysvė

burokas

ūkininkė

NAMINIAI PAUKŠČIAI IR GYVŪNAI

Veiksmazodžiai

bliauti, bliaina, bliovė	Bè-è-è!
èsti, èda, èdè ka?	
gerti, geria, gèrè ka?	
giedoti, gieda, giedojo	Ka-ka-rie-kū!
girdyti, girdo, girdè ka?	
kniaukti, kniaukia, kniaukė	Miau!
karkti, karkia, karkè	Kar-kar-kar!
lakti, laka, lakè ka?	
lesinti, lesina, lesino ka?	
lesti, lesa, lesè ka?	
loti, loja, lojo	Au-au-au!
mūkti, mūkia, mūkè	Mū-ū!
šerti, šeria, šèrè ka?	
žvengti, žvengia, žvengè	I-ha-ha!

PRIE MIŠKO IR EŽERO

laukas

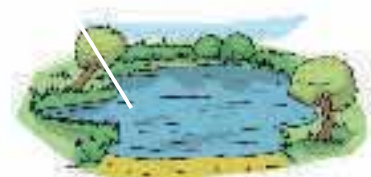
lyguma

pieva

grybas

ežeras

pelkė

pušynas

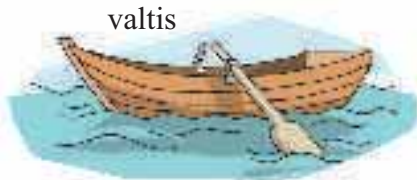
pušis

takelis

kalva

valtis

žvaigždė

peizažas

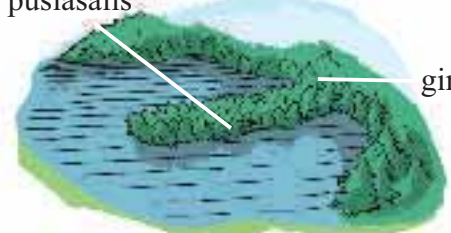
slėnis

beržynas

beržas

pusiasalis

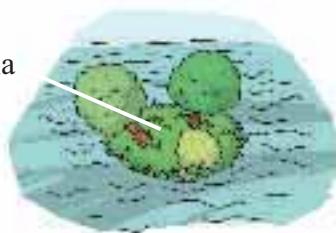

giria

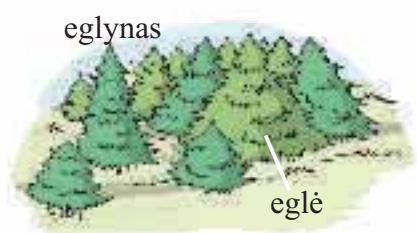
voverė

sala

eglynas

eglė

kalnas

miškas

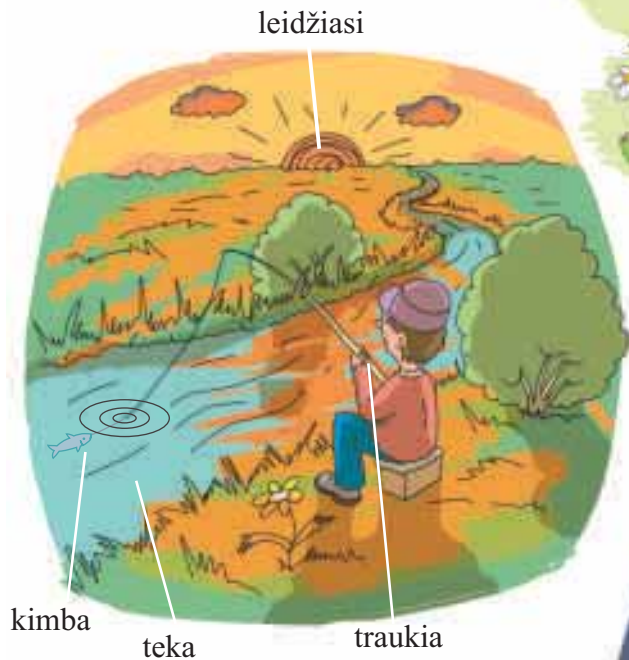
pamiškė

Veiksmažodžiai

augti, auga, augo
 dygti, dygsta, dygo
 leistis, leidžiasi, leidosi
 nešti, neša, nešė **ką?**
 ošti, ošia, ošė
 traukti, traukia, traukė **ką?**
 žydėti, žydi, žydėjo

gilus
 gylis

kibti, kimba, kibo
 kūrenti, kūrena, kūreno **ką?**
 svajoti, svajoja, svajojo
 šviesti, šviečia, švietė
 tekėti, teka, tekėjo
 žibėti, žiba, žibėjo

stovykla

1. Deminutyvai.

-elis	so-das	sodelis
	dar-žas	darželis
	tvar-tas	tvartelis

-ėlis	ber-žy-nas	beržynėlis
	ža-si-nas	žašinėlis
	e-že-ras	ežerėlis

-utis	vai-kas	vaikutis
	lie-tus	lietutis
	ma-žas	mažutis

-ytis	ma-žas	mažytis
	bro-lis	brolytis
	šuo	šunytis

-elė	tvo-ra	tvorelė
	žvaigž-dė	žvaigždėlė
	ma-rios	marelės

-ėlė	vir-šū-nė	viršūnėlė
	va-sa-ra	vasarėlė
	ly-gu-ma	lygumėlė

-utė	kar-vė	karvutė
	a-kis	akutė
	ma-ža	mažutė

-ytė	ož-ka	ožkytė
	pe-lė	pelytė
	no-sis	nosytė

2. Jauniklių pavadinimai.

-iukas

3. Vietų pavadinimai.

-uma	lygus	aukštas	žemas	→	lyguma	aukštuma	žemuma
pa-	krantas	jūra	upė	→	pakrantė	pajūris	paupys
	miškas	laukas	ežeras	→	pamiškė	palaukė	paežerė
	upė	tvora	jūra	→	paupys	patvorys	pajūris
-ynas	eglė	beržas	ąžuolas	→	eglynas	beržynas	ąžuolynas

ąžuolas – ąžuolynas

upė – paupys

eglė – eglynas

4. Kryptis. Priešdėliniai veiksmažodžiai.

☐	ap-	apeiti	apibėgti	apsodinti	
→☐	at-	ateiti	atbėgti	atvežti	atvažiuoti
→☐	į-	įeiti	įbėgti	įvažiuoti	įleisti
←☐	iš-	išeiti	išbėgti	išvažiuoti	išleisti
☐	nu-	nueiti	nubėgti	nuvažiuoti	
☐→	per-	pereiti	perbėgti	perkelti	
→☐	pri-	prieiti	pribėgti	privažiuoti	
☐	už-	užeiti	užbėgti	užvažiuoti	

pereina

nubėga

5. Nuolaida.

Nors ir..., bet...
..., nors...

Nors ir pavargau, bet įspūdžių buvo daug.
Kaime gerai pailsėjau, nors tekdavo anksti keltis.

Kad ir ..., bet...

Jonas kad ir kaip stengėsi, bet plaukti neišmoko.

1. Raskite, kuris žodis stulpelyje netinka. Įrašykite tinkamą žodį.

jūra	lyguma	kopa
banga	apluūdimys	kalnas
marios	meškerė	žuvis
vanduo	pajūris	aukštuma
sausuma	pakrantė	kalva
upė	_____	_____
žuvėdra	jachta	kopia
žvejys	laivas	plaukia
jūrininkas	valtis	maudosi
jūreivis	palapinė	kaitinasi
buriuotojas	keltas	grybauja
_____	_____	_____

2. Pasirinkite žodžių iš abiejų stulpelių ir parašykite 10 sakinių pagal paveikslėlį. Jeigu reikia, pavartokite prielinksnių.

Veiksmažodžiai

banguoti
 kaitintis
 keltis
 kopti
 plaukti
 plaukioti
 maudytis
 šokinėti
 pustyti
 užlieti
 žvejoti
 skraidyti
 kilti

Daiktavardžiai

jūra
 bangos
 audra
 smėlis
 vanduo
 kopos
 žvejai
 kaimas
 pajūris
 lyguma
 viršūnė
 jachta
 laivas
 valtis
 keltas
 žuvis
 vėjas
 saulė

4. Raidžių kratinyje „Ūkininko kiemas“ raskite paslėptus žodžius.

k	a	r	l	k	a	i	m	a	s	v	a	r	t	a	i	r	p	i	d
a	ž	e	m	ė	ž	m	e	s	o	d	a	s	d	a	r	ž	a	s	a
s	o	d	y	b	a	r	v	i	e	n	k	i	e	m	i	s	e	ė	r
ū	k	i	s	t	v	o	r	a	k	i	e	m	a	s	o	ž	k	a	ž
š	u	v	ū	k	i	n	i	n	k	a	s	t	v	a	r	t	a	s	i
u	š	i	l	t	n	a	m	i	s	l	y	s	v	ė	š	u	o	?	n
l	d	a	r	ž	o	v	ė	s	o	b	e	l	y	s	a	v	y	s	ė
i	v	y	š	n	i	o	s	s	l	y	v	o	s	k	a	r	v	ė	t
n	d	a	r	ž	e	l	i	s	g	ė	l	y	n	a	s	i	e	k	v
y	v	e	r	š	i	u	k	a	s	š	u	n	i	u	k	a	i	b	e
s	k	r	i	a	u	š	ė	s	t	r	e	š	n	ė	s	e	t	v	n
o	ž	i	u	k	a	i	i	z	k	i	a	u	l	ė	p	o	t	s	k
ė	r	i	u	k	a	i	j	i	p	a	r	š	i	u	k	a	i	i	i
v	a	r	k	l	y	s	t	r	i	u	š	i	u	k	a	i	u	m	n
k	k	u	m	e	l	i	u	k	a	s	t	r	i	u	š	i	a	i	y
a	k	a	č	i	u	k	a	i	v	i	š	t	a	g	a	i	d	y	s
t	v	i	š	č	i	u	k	a	i	ž	ą	s	i	s	a	n	t	i	s
ė	ž	ą	s	i	u	k	a	i	b	a	n	č	i	u	k	a	i	d	g
k	a	l	a	k	u	t	a	s	c	ė	r	k	a	o	l	m	e	p	š

5. Parašykite jauniklių pavadinimus.

antis	ančiukas
voverė	
višta	
žąsis	
triušis	
katė	

arklys	
karvė	
avis	
kiaulė	
ožka	
šuo	

6. Parinkite tinkamus žodžius ir baikite rašyti sakinius.

žmonės	lesa	šieną, žolę
paukščiai	valgo	mėsą, daržoves, vaisius
gyvūnai	geria	vandenį, pieną, kavą
	laka	grūdus, kruopas, uogas
	ėda	medų, uogienę

Žmonės **valgo medų**,

.....

Paukščiai

.....

Gyvūnai

.....

7. Sujunkite du ar daugiau tinkamų žodžių. Sugalvokite ir parašykite sakinių.

lesinti	ožką	dėdę	karvę	arklį	veršiuką
		kaimynus		paukščius	
	šerti	vištas	kačiukus		ūkininką
vaišinti	žmones	triušius	žąsis su žąsiukais	šunį	kiaules
	svečią				

lesinti vištas; Aš jau palesinau paukščius.

.....

.....

.....

.....

8. Sujunkite žodžius į sakinius.

višta	girgsi	ka-ka-rie-kū!	šuo	gagena	au!
arklys	žvengia	be-e-e!	katė	mekena	kriu-kriu-kriu!
gaidys	karkia	mū!	ožka	loja	miau!
žąsis	bliauna	i-ha-ha!	kiaulė	miauksi	me-e-e!
avis	gieda	gir-gar-gar!	antis	kriuksi	kria-kria-kria!
karvė	mūkia	kar-kar-kar!			

9. Vietoje paveikslėlių įrašykite žodžius.

Ūkininko Jono rytas

Ūkininkas Jonas atsikėlė anksti ir nuėjo į . Tvirtė jį pasitiko
 , su dviem ir
  Cibutė. Jono laukė ir paukščiai: sugirgsėjo ,
 užgiedojo , užkarkė , sucypsėjo .
 Ūkininkas davė , karvę pašėrė
 , davė .
 Ir paukščių Jonas nepamiršo, palesino . Paskui pasėmė iš
  vandens ir pagirdė gyvulius ir paukščius.

Pagal Vytautą Rašicką

10. Užpildykite veiksmažodžių lentelę.

pustyti	pusto	pustė	lesinti
	skraido		kopia
		kėlė	kniaukti
ėsti			lakti

13. Pažiūrėkite į nuotraukas. Papasakokite, ką jose matote. Palyginkite nuotraukas su laišku. Kas yra panašu? Kas ne taip, kaip parašyta laiške?

14. Įminkite mįslės.

1. Pušų miškas.
2. Apskritas kamuoliukas, raudonas šoneliukas.
3. Žalia žolė, bet be žolė, su uodega, bet ne pelė.
4. Baltos vištelės po žemėmis tupi.
5. Supasi lopšelis penkiems broleliams.
6. Kas yra darže?
7. Jei akis turėtų, tai daug pamatytų,
Jei ausis turėtų, tai toli girdėtų,
Jei rankas turėtų, tai vagį pagautų,
Jei kojas turėtų, tai namo pareitų,
Jei atsikeltų, tai dangų paremtų.

1.	p	u	š	y	n	a	s
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							

15. Parašykite daugiau žodžių pagal pavyzdį.

Miškas:	Poilsis paežerėje, paupyje, pajūryje:	Atostogos kaime:
pušynas,	valtis, palapinė,	gaidys, veršelis,

17. Perskaitykite skelbimą. Pažymėkite, kam jis galėtų būti skirtas.

GAMTOJE	● Nevaikščiok, kur uždrausta.
	● Saugok vandenį: upes, ežerus, šaltinius.
	● Globok gamtą – augalus ir gyvūnus.
	● Išskylauk, ilsėkis atsargiai.
	● Gerbk gamtą ir jos gyvenimą.

☐	a) tik keliautojams;
☐	b) tik poilsiautojams;
☐	c) darbininkams;
☐	d) visiems žmonėms.

18. Parašykite žodžius pagal pavyzdį.

krantas	krantelis	gintaras	gintarėlis	vaikas	vaikutis
kalnas		beržynas		lietus	
daržas		pušynas		mažas	
takas		ažuolas		ožka	ožkytė
laukas		ežeras		višta	
bangą	bangelė	viršūnė	viršūnelė	akis	
žemė		vasara		nosis	
kalva		mokykla		maža	

19. Perskaitykite lietuvių žaidimą „Žašlės“. Parašykite pagal pavyzdį. Pažaiskite šį žaidimą.

Žašlės (Žašys) eina prie vilko ir klausia:

- (Vilkas), ką čia veiki?
- (Duobė) kasu.
- Kam ta (duobė)?
- (Ugnis) kursiu.
- Kam ta (ugnis)?
- (Vanduo) šildysiu.
- O kam tas (vanduo)?
- (Peilis) galąsiu.
- O kam tas (peilis)?
- (Žašys) pjausiu.

Žašys bėga, vilkas jas gauda. Ką pagauna, tas tampa vilku.

* galąsti – daryti aštrų.

20. Parašykite, kas tai yra.

1. Palangė – **vieta po langu.**
2. Pasuolė –
3. Pajūris –
4. Paežerė –
5. Pakrantė –
6. Lyguma – **lygi vieta.**
7. Aukštuma –
8. Žemuma –

21. Perskaitykite eilėrašį. Pabrauktus žodžius sujunkite su giminiškais žodžiais iš sąrašo.

žiema aukštis žemas gilus rami žemai ramybė žolė remti saulė saulėtas	Tu – <u>aukštuma</u> . Aš – <u>žemuma</u> . Viršum galvų – erdvė plati. Tu – <u>giluma</u> . Aš – <u>ramuma</u> . Tie patys mes ir vėl kiti. Tu – <u>žaluma</u> , žalia, žalia, Lyg saulės lieptai paberti. Ir gera man, kai tu šalia, Kai du <u>pasauliai</u> taip arti. *lieptas – tiltas.	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; display: inline-block; padding: 2px 10px; margin-bottom: 10px;">aukštas</div> gylis žemė gaila ramumas žaliai žalias pasuolė pasiūlė
---	--	--

Vidmantė Jasukaitytė

22. Parašykite žodžius pagal pavyzdį.

ežeras	paežerė	jūra	pajūris	aukštas	aukštuma
krantas		saulė		lygus	
stalas		upė	paupys	žemas	
suolas		tvora		sausas	
laukas		giria		žalias	

23. Perskaitykite tekstą. Įrašykite tinkamą žodžių formą.**Lietuvos kraštovaizdis**

Baltijos **jūros** (jūra) pakrantėje klimatas jūrinis, tačiau labai greitai pereina į (žemyninis). Temperatūros svyravimai sudaro keturis (metai, laikai). Vasaros (Lietuva) būna be didelių karščių. Čia nemažai lyja, ypač (ruduo) ir pavasarį. Žiemos, ypač..... (rytai), darosi ilgesnės ir šaltesnės. Tas pats pastebima (šiaurė): Lietuvoje Klaipėdos uostas neužšąla (visi, metai), o Rygos ir (Talinas) uostai užšąla, nors ir neilgam. Todėl ir obelys (Estija) žydi tik birželio (pradžia), o ruduo ten ilgiausias metų laikas.

Lietuvos klimatą atitinka ir peizažas: lygumos, vietomis kalvos, aukštumėlės, kurios ne didesnės kaip 300 (metrai), ir daug ežerų vaizdingais vingiuotais (krantai). Įdomus Lietuvos (peizažas) bruožas – piliakalniai. (Jie) Lietuvoje yra apie 900. Tai dirbtinės kalvos, ant (kurios) buvo pilių. Daug grožio Lietuvos (peizažas) teikia ir miškai. Beveik trečdalis visos (žemė) apaugęs miškais. Jie ir puošia mūsų (kraštas), ir valo (oras).

Pagal Algirdą Julijų Greimą, Saulių Žuką

24. Pasinaudodami skaitytu tekstu „Lietuvos kraštovaizdis“ bei nuotraukomis, parašykite laišką savo draugams ir papasakokite apie Lietuvos gamtą.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

25. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir raskite jiems tinkamus sakinius.

a 1,

b

c

d

1. Tik užmečiau meškerę ir iš karto ištraukiau žuvį.
2. Išlįskite iš būdos!
3. Palaisčiau daržoves, dabar palaistysiu rožes.
4. Nučiuožiau nuo kalno penkis kartus ir nenugriuvau.
5. Vandens slidės perskriejo per didžiulę bangą.
6. Žąsiukai palesė ir sulindo į žoles.
7. Išlįskite iš palapinės, laikas valgyti!
8. Ar jis nušoks į vandenį? Nušoko!
9. Padovanosiu rožių. Įdomu, kas bus pirmas?
10. Kas pirmas ištrauks žuvį?
11. Be kepurės jis sušals. Užmaukime jam ant galvos kepurę.
12. Viską sutvarkėme – pašėrėme, sulėidome, uždarėme.

26. Parinkite tinkamą žodį ir įrašykite į sakinius.**Draugai žvejoja**

Algis ir Vytas **nuplaukė**, ~~praplaukė~~, **perplaukė** į ežerą žvejoti. Jie **perplaukė**, **išplaukė**, **praplaukė** pro pusiasalį ir sustojo. Algis pirmas **užmetė**, **permetė**, **pametė** meškerę ir ėmė laukti. Vytautas taip pat ilgai nelaukė: **patraukė**, **nutraukė**, **ištraukė** iš kuprinės sudedamąją meškerę, pritvirtino mažą dirbtinę žuvelę ir **prileido**, **paleido**, **nuleido** meškerę į kitą pusę nei Algis.

Prabėgo, **Pabėgo**, **Išbėgo** pusvalandis, valanda, pusantros. Nė vienos žuvelės! Draugai **užplaukė**, **apiplaukė**, **atplaukė** aplink salą ir **nustojo**, **įstojo**, **sustojo** vietelėje, kur į ežerą **išteka**, **įteka**, **suteka** upelis. Vytautas tik spėjo užmesti meškerę, kai ši trūktelėjo. Jis **nutraukė**, **patraukė**, **sutraukė** meškerę ir **pertraukė**, **ištraukė**, **įtraukė** iš vandens beveik pusės kilogramo žuvį!

27. Pažiūrėkite į paveikslėlius ir baikite rašyti sakinius.

1. **Jonas** apeina **aplink laužą**.
2. atbėga
3. išbėga
4. nušoka
5. pavažiuoja ir
.....
6. pareina
7. pralenda
8. peršoko
9. pribėgo
10. užskrido

28. Pažiūrėkite į paveikslėlį ir parašykite, kas atsitiko kieme, ko visi išsigando ir kur dingo.

Dovana

Sauliui senelis padovanojo savo seną motociklą.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

30. Įrašykite į sakinius jungtukus: ... nors ir, bet ...; ..., nors; ... kad ir ..., bet ...

1. Per atostogas **nors ir** lijo, **bet** pailsėjome puikiai.
2. Vasarą praleidau pas senelius kaime, maniau važiuoti į stovyklą.
3. kaip sunku buvo kopti į kalną, mes pasiekėme jo viršūnę.
4. karšta buvo vasara, saulėje nesikaitinau.
5. kaip malonu atostogauti prie jūros, man labiau patinka ilsėtis kaimo sodyboje.
6. Sniego tiek daug, sninga tik valandą.
7. Šiandien čiuožinėjome nuo kalno, ruošėmės eiti į čiuožyklą.
8. graži palapinė, labai nepatogi.

31. Iš žodžių sąrašo įrašykite į tekstą praleistus žodžius.

dainuoja	gyvūnus	kuprine	laužo	ne tik	pailsėti	palapinę
reikia	stovyklomis	sužino	šokinėja	užkurti	vandens	verda žygiais

Atostogos – nuostabus dalykas

Vasarą jaunimo organizacijos vilioja moksleivius **žygiais**,, ekspedicijomis, kelionėmis. Tad vieni rengiasi į žygius, kiti tyrinėja gamtą: augalus,, vandenį, tretį šveičia puodus skautų stovyklose.

Vasarą savo stovyklose renkasi skautai. Čia jie linksmi leidžia laisvalaikį, bet ir išmoksta būti savarankiški – vaikai patys valgi, plauna indus, statosi palapines. Stovyklaudami skautai daug naudingų dalykų, pavyzdžiui, kaip Morzės abėcėlė perduoti signalus nuo kalvos iki kalvos arba kaip ugnį.

Dainos vakarais prie – taip pat skautiškų stovyklų dalis. Vyresnieji skautai ilgiau, jaunesnieji – trumpiau, nes kitą rytą vėl visiems reikia laiku atsikelti.

32. Martynas, atostogaudamas pas senelius Klaipėdoje, sėdėjo ant marių kranto ir rašė tėvams laišką. Vanduo užliejo laišką ir nuplovė dalį teksto. Atidžiai perskaitykite tai, kas liko, ir atkurkite laišką.

da,
jūčio 9 diena
veliai!

Atsakysiu į jūsų klausimus. Še
dien senelis dirba sode: raško
tė kepa, verd ... ir vis mane kviečia
valgau valgau, bet ji vis tiek sako, kad
, o lesu kaip paukštelis.

Buvau prie jūros. Gulėjau saulėje,
per bangas. Nors buvo nelabai šilta, bet
prie jūros tikrai smagu. Surinkau tikrą jūros
ėlių kolekciją. Gintaro, nors ir atidžiai ieškojau, bet radau
, tik kelis gabalėlius.

, dar susipažinau su kaimynų vaikais. Jie
ė Laikrodžių muziejų ir jūrų uostą. Rytoj nu
yti jūrų muziejų.

33. Perskaitykite lietuvių dainą. Įrašykite praleistas raides. Išmokite ją dainuoti.

Vai, niekur nėra

Vai, niekur nėra

Tokio sodužėlio,

Kaip pas mano tėv__lį,

Kaip pas mano tėv__lį.

Sidabro lap__liai,

Aukso žied__liai,

Deimanto obuol__liai,

Deimanto obuol__liai.

34. Sujunkite sakinių dalis.

MES PASIŽADAME

1. Nelaužyti medelių,	a) globoti paukštelių ir žvėrelius.
2. Nenaikinti	b) globojamų augalų.
3. Neliesti	c) skruzdėlynų bei paukščių lizdų.
4. Nedeginti	d) neskinti jų lapų.
5. Netrypti	e) gamtos gėrybių naikintojus.
6. Neteršti	f) pavyzdžiu kitiems.
7. Atsargiai	g) miške elgtis su ugnimi.
8. Neardyti	h) sausos žolės.
9. Šaltą žiemą	i) be reikalo augalų.
10. Sudrausti	j) žalių vejų.
11. Savo elgesiu gamtoje būti	k) miško ir jame netriukšmauti.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
d										

1. Paklauskite reklaminio skelbimo. Pažymėkite, kokios paslaugos siūlomos poilsiautojams.**Padėkite pažinti Lietuvą**

☐ rengti parodas	☐ buriuoti	☐ dalyvauti dviračių lenktynėse
☐ žvejoti	☐ jodinėti	☐ keliones po Lietuvą automobiliu
☐ irstyti valtimi	☐ nuomoti sodybą	☐ patogų poilsį kaime
☐ skraidinti aitvarus	☐ važinėti dviračiu	☐ apgyvendinti sostinės centre
☐ supažindinti su Lietuva	☐ nakvynę palapinėje	☐ reklamuoti lietuvišką maistą
☐ keliauti pėsčiomis	☐ ramų poilsį	☐ vienos dienos keliones

2. Paklauskite ištraukos iš Henriko Staso knygos „Kelionių vynas“. Įrašykite praleistus žodžius.**Kelionė per Alpes**

Vykome į turistinę kelionę per **Alpių** kalnus. Vasaros pabaiga Alpėse buvo nepaprastai
 ir maloni. Kalnuose augo, o miško pakraščiuose
 sirpo ir bruknės. Turistai kartais išlipdavo
 ir rinkdavo

Prie Slovėnijos sienos pasieniečiai patikrino keleivių dokumentus.
 Toliau kelionė tęsėsi Pro autobuso langus keleiviai matė žalius
 siaurus, snieguotus, ežerus ir
 Kartais iš miškų žalumos iškildavo su
 svogūniniais bokštais. Toliau nuo kelio buvo matyti

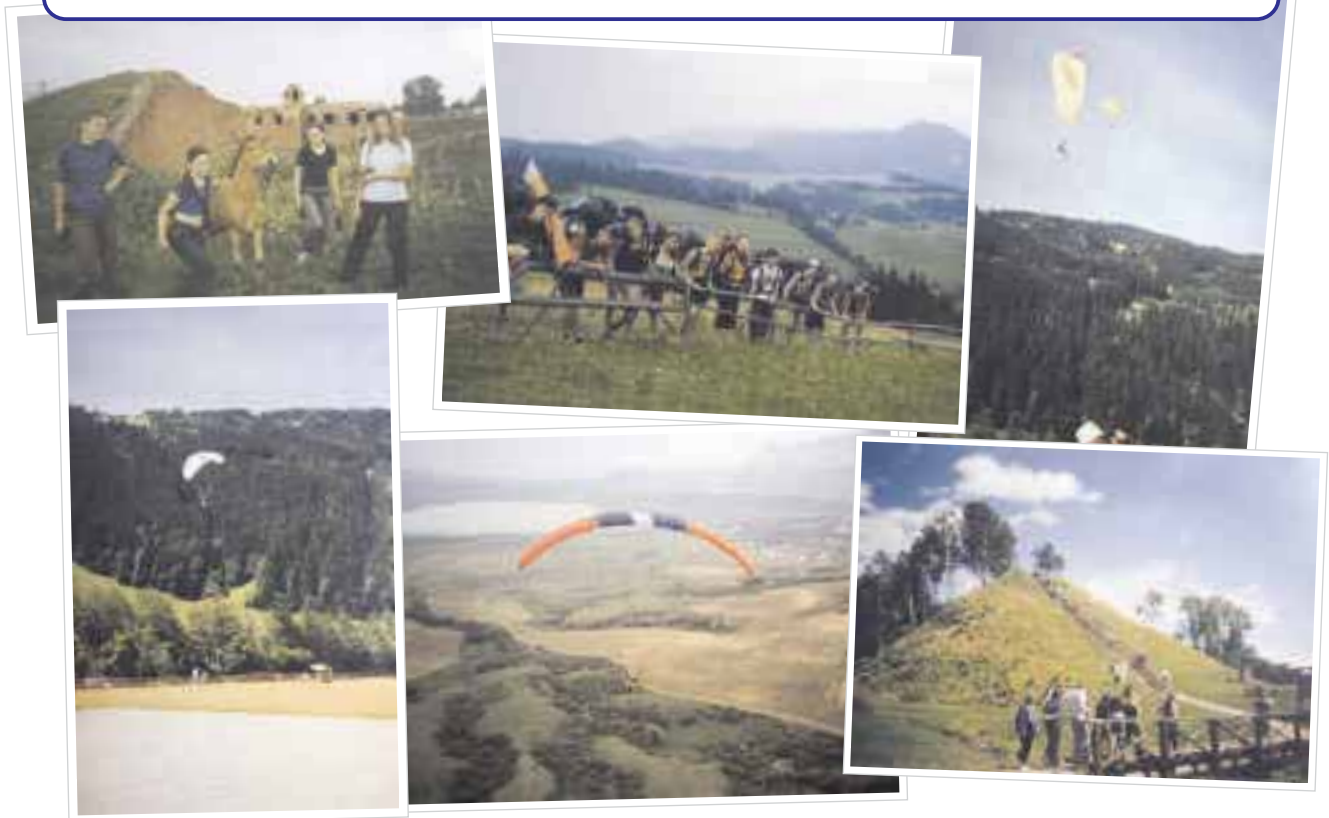
Kai autobusas artėjo prie Adrijos, vaizdai keitėsi. Dabar buvo mažiau
, daugiau

3. Paklauskite reklaminio skelbimo. Pabraukite, kas siūloma keliautojams.

KELIONIŲ AGENTŪRA „GRŪDA“ SIŪLO AKTYVŲ POILSŲ KALNUOSE

- Poilsio formos** žygiai į kalnus, kopimas į viršukalnes, maudymasis, ekskursijos pėsčiomis, ekskursijos autobusu, ekskursijos traukiniu, slidinėjimas, išvykos dviračiu, buriavimas, jodinėjimas
- Nakvynė** miške prie laužo, kalnų slėnyje, viešbutyje, kempinge, poilsio namuose, sanatorijoje, palapinėse
- Maitinimas** du kartus per dieną, penkis kartus per dieną, nemokamas, užsakytas, pagal kiekvieno norus, atvežamas į namus, individualus valgiaraštis, valgykloje
- Transportas (iki kalnų)** autobusai, troleibusai, traukiniai, lėktuvai, metro, valtys, burlaiviai automobiliai, dviračiai, slidės, arkliai

1. Perskaitykite tekstą. Sujunkite sakinių dalis, kurios tinka.

Palanga

Žmonės pasakoja, kad miesto pavadinimas kilęs nuo Langos upelio. Dabar Langos upelis vadinamas Rąže. Kiti sako, kad anksčiau žmonės statė namus prie pat jūros ir bangos siekdavo palanges.

Nuo senų laikų Palanga buvo Lietuvos langas į jūrą. Čia dažnai atplaukdavo užsienio laivų, atveždavo papuošalų, drabužių, kitų prekių. Lietuviai parduodavę kailių, lino, o ypač Baltijos aukso – gintaro.

Legenda sako, kad seniai seniai ant Birutės kalno degė šventoji ugnis, kurią saugojo mergaitė, vardu Birutė. Vėliau Birutė tapo Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio žmona.

Palangos šeiminkais buvo turtingi žmonės: Masalskiai, Potockiai. 1824 metais Palangą nusipirko grafas Tiškevičius. Jis pastatė tiltą į jūrą, daug vilų, vasarnamių, pasodino vieną gražiausių Lietuvoje parkų. Parke – Birutės kalnas ir rūmai. 1963 metais rūmuose įkurtas Gintaro muziejus – vienintelis toks muziejus pasaulyje. Jame yra apie 20 tūkstančių eksponatų.

1. **Palangos vardas**

2. Palanga yra
3. Nuo senų laikų į Palangą
4. Užsieniečiai išsiveždavo
5. Žmonės pasakoja, kad ant Birutės kalno
6. Birutė buvo
7. 1824 m. Palangą nupirko
8. Tiškevičius pastatė Palangoje
9. Palangos gintaro muziejus
10. Palangoje yra vienas

- A senas Lietuvos uostas.
- B gintaro, lino, kailių.
- C degė šventoji ugnis.
- D **aiškinamas įvairiai.**
- E atplaukdavo laivų su prekėmis iš užsienio.
- F grafas Tiškevičius.
- G turtingo grafo žmona.
- H kunigaikščio Kęstučio žmona.
- I gražių vasarnamių, poilsio namų.
- J tiltą į jūrą.
- K gražiausių Lietuvos parkų.
- L įsikūrė grafo Tiškevičiaus rūmuose.
- M tiltas.

1	2	3	4	5
D				

6	7	8	9	10

2. Perskaitykite du padavimus apie gintaro kelią. Paašinkite, kas tekstuose panašu, kas – skirtinga.

Jūratės ašaros

Baltijos jūroje, gintaro pilyje, gyveno dievaitė Jūratė. Kartą ją iš miego pažadino graži daina. Ji atmerkė akis ir pamatė žvejį Kastytį. Jūratė pakvietė žvejį į savo gintarinę pilį. Tačiau dievas Perkūnas sužinojo, kad dievaitė Jūratė pamilo paprastą žmogų Kastytį, ir sudaužė Jūratės rūmus, o Kastytį paskandino.

Jūratė ir dabar verkia Kastyčio. Kai Baltijos jūroje būna didelės bangos, pakrantėje galima rasti gintaro – tai Jūratės ašaros ir gintaro pilies gabalėliai.

Gintaro kilmė

Gintarą seniau iš debesų išmesdavo. Viena moteris sekmadienį vaikščiojo po lauką ir matė, kaip iš debesies iškrito didelis gintaro akmuo. Ji paėmė tą akmenį, pardavė ir nusipirko didelius namus. Gintaro

3. Perskaitykite lietuvių žaidimą „Pasėjau linelius“. Mokytojo padedami išmokite jį žaisti ir dainuoti. Išvardykite iš eilės visus darbus.

Pasėjau linelius

Pasėjau linelius,
Geltonus grūdelius. } 2 kartus
Tu, žilviti, tuta tuta,
Žilvitėli, tuta. } 2 kartus

Pražydo lineliai,
Mėlyni žiedeliai.
Tu, žilviti, tuta tuta,
Žilvitėli, tuta.

Išdygo lineliai,
Žali, nedideli.
Tu, žilviti, tuta tuta,
Žilvitėli, tuta.

Nurovėm linelius,
Geltonus, didelius.
Tu, žilviti, tuta tuta,
Žilvitėli, tuta.

Užaugo lineliai
Žalieji, dideli.
Tu, žilviti, tuta tuta,
Žilvitėli, tuta.

Šukavom linelius,
Geltonus grūdelius.
Tu, žilviti, tuta tuta,
Žilvitėli, tuta.

4. Perskaitykite tekstą. Pažymėkite sakinių eilės tvarką.**Sode**

Sodas – gal ir neblogai. Skirmos tėvai jį seniai turi. Mano tėvas nusipirko tik vakar.

Tėvas vairuoja automobilį rimtas ir nešnekus. Abiejose kelio pusėse – baltos obelys. Tarp jų – tai žali, tai geltoni, tai raudoni sodų namukai.

Pamažu užkopiame dar į vieną aukštumą ir tada automobilis sustoja. Priešais – tikra geltona palapinė. Namu stogas – lyg didelė knyga, kuri kraštais remiasi į žemę. Prieš saulę švyti langai, geltonuoja medinis balkonas. Prie pat palangės žydi obelys ir vyšnios, toliau prasideda pušynas.

Žinojo tėvukas, ką pirkti. Roma stovi, žavisi tylomis, mama – irgi. Tik aš einu aplink vasarnamį. Pats sodo pakraštys. Tiktai vienas kaimynas. Vandens čiaupai – kas metras. Apie vaismedžius aš nieko neišmanau, bet matau – yra visokių. Ir serbentynas, ir braškių graži lysvė. Viduje taip pat nieko. Medinės grindys ir sienos. Liptai į antrą aukštą. Ten nedidelė, bet jauki pastogė. Galima įsirengti miegamąjį. Iš balkono sodas atrodo dar gražesnis.

Tėvas išeina iš vasarnamio, patenkintas laukia, ką sakysime, o paskui kviečia prie darbo.

Aš pradėdu tikėti, kad bet kokią darbą galima pamėgti. Jau visą valandą kasu žemę – ir nė kiek nenuobodu. Mama su Roma renka visokias šiukšles ir deda į krūvą. Gražu, kur jos praeina. Šiomet pavasaris ankstyvas. Obelys baigia nužydėti, žiedai krinta žemėn, byra už apykaklės, į plaukus.

Mama su Roma baigė šluoti takelius, dabar sutūpė braškyne. Ravi. Greitai ragausime uogų iš savo sodo.

Pagal Algimantą Zurbą

- A Namukas stovi ant kalnelio.
- B Jis veža šeimą parodyti pirkinio.
- C Šeima džiaugiasi naujuoju sodo nameliu.
- D Jo stogas iki pat žemės ir namelis panašus į knygą.
- E **Tėvas nupirko sodą su nameliu.**
- F Iš balkono matyti sodo medžiai.
- G Aplink namelį auga vaismedžiai.
- H Mama su dukra Roma šluoja takus, ravi braškes.
- I Sūnus kasa žemę.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
E									

5. Perskaitykite tekstą. Pažymėkite pastraipų eilės tvarką.

Senasis Dzūkijos kaimas

A Musteikoje didžiausia vertybė yra miškas, jo turtai. Vasarą ir rudenį žmonės grybauja, uogauja. Jaunesni vyrai dirba žuvų ūkyje. Žinoma, yra darbo ir savo ūkyje – pavasarį sodina bulves, burokus, kopūstus, svogūnus, sėja rugius. Rudenį viską stropiai nukasa, nupjauna. Dzūkai nemėgsta pirkti. Nors kai neužauga bulvės, tenka jų nusi-pirkti.

B Musteika – tai nuo apylinkės centro per 15 kilometrų nutolęs senasis Dzūkijos kai-mas. Iki rajono centro iš Musteikos kaimo net 40 kilometrų.

C Kai ateina lietingi rudens vakarai, kai iškrenta sniegas, Musteikos gyventojai vaka-rus leidžia namie. Moterys audžia, verda va-karienę, vyrai ruošia malkas, šeria gyvulius. Dažnai žmonės kurioje nors sodyboje susi-renka padainuoti, pasišnekėti apie vaikus ir anūkus, kurie atvažiuoja į gimtinę savait-galiais.

D Šiame kaime yra 56 sodybos. Jose gyvena apie 100 žmonių. Tai daugiausia seni žmonės, tik vienas kitas jaunesnis, neišva-žiavęs gyventi ir dirbti į miestą, labiau už jį pamėgęs mišką.

1	2	3	4
B			

6. Perskaitykite keturias lietuvių pasakas be galo. Vieną išmokite pasekti.**Kuri gražiausia vištutė**

Kitą kartą buvo senas karalius. Jis turėjo daug vištų: baltų, juodų, rudų, pilkų ... ir visokių. Kuri tau gražiausia?

– Pilkutė.

– Tik ne pilkutė! Kitą kartą buvo senas karalius. Jis turėjo daug vištų: baltų, juodų, rudų, pilkų ... ir visokių. Kuri tau gražiausia?

– Baltutė.

– Tik ne baltutė! Kitą kartą buvo senas karalius...

Trumpa uodegėlė

Kitą kartą senelis arė ir rado dėželę. O kai vėl arė, tai rado raktelį. Atrakino dėželę ir rado oželį. To oželio buvo labai trumpa uodegėlė. Dėl to trumpa pasakėlė.

Kitą kartą...

Molio katinėlis

Buvo katinėlis molio, ir jis visas buvo iš molio: akutės molio, kaktytė molio, nosytė molio, ausytės molio, plaukučiai molio. Ir tas visas katinėlis buvo iš molio...

Balta kumelaitė

– Gyveno senis ir senutė. Jie turėjo baltą kumelaitę. Ar graži pasaka?

– Graži.

– Na, tai klausykis. Gyveno senis ir senutė. Jie turėjo baltą kumelaitę. Ar graži pasaka?

– Graži.

– Na, tai klausykis. Gyveno senis ir senutė...